

Bu iş olamaz!

Türk Hatayda Türkçeden başka bir resmî dil aslâ kabul edilemez

Hatayın toprak bütünlüğü teminat altına alınırken kültür bütünlüğüne neden el uzatılmak isteniyor? Biz oradaki ırkdaşlarımızın lâyık oldukları istiklâle varmasına ahdetmişken, dil'lerinin hâkimiyetini her türlü müdahaleden katıyen masun bulundurmak isteriz. Hatay istiklâline kavuşurken ezeli dil, temiz ve mukaddes kaynak Ata türkçesine de muhakkak kavuşacaktır. Muhakkak kavuşacaktır!

Bugün gelen son haberlere göre
Fransa resmî dilin Arapça olması noktai
nazarından vazgeçmiyeceğini sarahatle bildirmiş!
Bu mânasız ısrar uzlaşmayı
maalesef suya düşürür

Neşredilen resmî tebliğ

Paris, 26 (A.A.) — Cenevrede neşredilen resmî bir tebliğe göre İskenderun Sancağına ait itilâf şunları deriş etmektedir:

'İtilâfname, Suriyenin Sancak arazisi üzerindeki otoritesini ilga etmektedir. Maamafih Sancak, kati bir idari muhtariyete sahip olacaktır. Milletler Cemiyeti tarafından tayin edilecek bir Fransız âli komiseri, mezkûr cemiyetin zamanında müstefit olacak olan Sancak arazisinde kontrol icra edecektir. Sancağın şimdiki arazi statüsü, Fransa ile Türkiye tarafından müştereken zaman altında bulunulacaktır. Meskûkat rejimi, posta, telgraf ve telefon, idaresi, ilâh münhasıran Suriye devletinin salâhiyeti idaresine dahil olacaktır. Şam parlamentosu ile Sancağın parlamentosu, aralarındaki münasebetleri bizzat kendileri tanzim edeceklerdir. Suriye

devletinin hudutları, Fransa, Türkiye ve Suriye arasında akteedilecek üç taraflı bir itilâf ile zaman altına alınacaktır.,,

Münaziünfih olan yegâne nokta, lisanlar meselesidir. Millettaşları Sancak ahalisinin ekseriyetini teşkil etmekte olan Türkiye münhasıran Türkçenin resmî lisan olarak tanınmasını istemektedir. Fransız heyeti, bu meselede kendi noktai nazarından vazgeçmiyeceğini sarîh surette beyan etmektedir...

Tahmin olunduğuna göre Milletler Cemiyeti konseyinin, içtima devresinden sonra mütehassıslardan mürekkep bir komisyon, Sancağın statükosunu ve kanunu esasını tanzime memur edilecektir.

Cenevrede dün-kü müzakereler

Metin hazırlanırken ihtilâf çıktı

Japonyada vaziyet karıştı

"Ordunun siyaseti ele alması Japon-ya için felâkettir."

Parlâmentoda hükûmeti şiddetle tenkit ederek ordunun hiddetini celbeden ve dolayısıyla bugünkü buhrana sebep olan Seiyûkai partisi lideri Kunimatsu Hamada (Yazısı 6 incide)

Balkanlarda müşterek posta pulu kullanılacak

Küçük anlaşma ve Balkan devletleri telgraf konferansı yarın şehrimizde toplanıyor

Geçen yaz Bükreşte toplanmış olan Balkan iktisat konferansında, gerek Balkan antantı, gerekse küçük itilâf devletleri mümessillerinin iştirakile, İstanbulda bir telgraf konferansının toplanması takarrür etmişti. Bu konferans yarın şehrimizde toplanacaktır. (Devamı 6 incide)

Murahhaslarımız Tefik Rüşti Aras, Numan Menemencioğlu Cenevrede Sovyet murahhası Litvinofla görüşürlerken

Bir Türk kadını şehit edildi

Istanbul ve Ankara radyolarını dinlemek yasak
Konsoloslüğümüz önünde nümayiş!

(Yazısı 6 incide)

Mareşal Çakmağın iştirâkile
Dün gece yedi saat süren
müzakerelerde bulundu

Parti grubu
bugün
toplaniyor

Ankara (hususî) — Vekiller heyeti-
nin Bağvekil İnönünün evinde ve riyase-
ti altındaki dünkü toplantısı, gece yarısı
sonraya kadar devam etmiş ve
bu toplantı da genel kurmay başkanı
general Fevzi Çakmak da bulunmuştur.
Yedi saat süren içtimada mühim mü-
zakereler olmuştur.

Parti grubunda
Ankara 26 (hususî) — Bugün parti
grubu toplanacak ve Hatay meselesinin
Cenevredeki son vaziyeti etrafında ağı-
rlı ihtimal hariciye bakanı vekili Şük-
rî Saracoğlu tarafından izahat verile-
cektir. Bu izahat Bağvekilin vermesi
ihtimalinden de bahsedilmektedir.

Bugünde serlavhalar-la muhavere edelim

Yazan: Nizameddin Nazif

Cemal Nadir — Ressam Ali Sami Boyar daima ilk olmak şerefini kazanmak ister; hattâ memleketi apartıman şeklindeki ilk sanat âbidesini o kurmuştur.

— Böyle bir ihtisası Güzel Sanatlar Akademisine kazandırdığı gün, bakalım kendisinden diploma aramağa lüzum görür müyüz?

Cemal Nadir — Ressam Ali Saminin esasen hiçbir mücadelede sakalı ele vermesine imkân yoktur.

— Temenni edelim ki Allah hemen bütün gazeteci kullarına kıymetli ressamımızı nümune eyliye ve onları hepsini bamtelinden ve kolayca ele geçecek sakallardan mahrum eyliye!

H. F. — Hakikaten yeğenim bana mühim bir ders vermişti.

— Vazifesini görmüş olan o vatandaş işler.

Siyasî icmal — Komisyona havale edilen işler.

— Allaha havale edilmiş gibi telâki edilebilir. Bir işi Milletler Cemiyeti komisyona havale etti mi hiç düşünme, hemen bastır mahut teraneyi!

Allah encamını hayır eyliye!

Profesör Fahreddin Kerim — “Ruhu elma, armut gibi teraziye vurup tartmak mümkün değildir...”

— Bunu söylemekle büyük bir lâf etmiş oluyorsun üstad!

Muhiddin Birgen — Bazı devletler siyasî mücadele ile “iktisadî sulh”, bazı devletler de iktisadî mücadele ile “siyasî sulh” teminine çalışıyorlar. Bu iki gidişi telif etmek mümkün olmazsa yeni bir harp her şeyi toptan temizleyebilir. Bu vaziyet karşısında “bizim gibi memleketler” in sürprizler karşısında kalmamaları için dünya hareketini daha fazla takip etmeleri kendilerini yeni şartlara uydurmaları lâzımdır.

— Türkiye dünya siyasasını en hürda temevvüçleriyle ne derece iyi tanıdığını tanrıının günü ispat edip duruyor. Fakat bilmem neden “Son Posta” başmuharrirlik makamı âlisi” iki günde bir bir eseri gaflet göstermekte berdevamdır..

Selim Ragıp — Japonya koca Çinin şimalini hemen kâmilin eline geçirdi. Koca bir ülkenin elden gidişini saburâne seyreden Çinliler iki sivrisineğin (yani Japon tayyarelerinin) vızıldayışına haydi haydi tahammül edebilirler. Yeter ki insan böyle bir Eyyubi sabrını sahibi ola.

— Hay yaşiyasın Selim. İrşadla anladım ki ben mükemmel bir Çin vatandaşına olabileceğim. Tanrının günü Son Posta’yı Elif’inden Ye’sine kadar okuyabilirim Eyyubi sabrını danışkasına sahip olduğumu göstermiyor mu?

Burhan Cahid — Sabahtan sabaha çocuk...

— Vallah, “her gün dokuz doğurmak” diye bir şey biliyorum ama, “her sabah bir çocuk” bilmiyordum. Anlaşılan bazı vatandaşlar her 24 saati “dokuz ay on gün” halinde yaşamalarını biliyorlar.

Ekonomi sütunu — Buğday fiatları yükseliyor.

— Aman firmacılar duymasın!

İmset — “... Ve yine yine düşünüyorum: Yağan kar olmasaydı da, Dürrü güher olsaydı, bağma bir katresi düşer miydi?

— Babıâlâde on yıl muharrirlik ettikten sonra “düşmezdi”, “mutlaka düşmezdi”, “elbette ve kat’iyyen düşmezdi” diyemeyip hâlâ “düşer miydi?” dediğine bakılırsa günün birinde tayyare piyankosundan bir birinci ikramiye kazanabileceğine dahi inanabildiğinin anlaşılıyor. Bir başka kazanç sahasında “tereddüd” ü ifade eden bu “miydi?...” Babıâlâde borsasında bilâkis azamî bir nikbinlik gösterir.

Cevad Fehmi — “Bir deniz kurdunun fedakârlığı...”

— Bu cümleyi sana evvelâ tercüme edeyim de yaptığın yanlış belki kendin de anlarsın: “Bir deniz kurdunun fedakârlığı” demek “bir fedakârın fe-

dakârlığı” demektir. Zira denizde iki rütbe vardır:

1 — Denizci.

2 — Deniz kurdur.

Ve deniz kurdur, bir hayli fedakârlıklarda bulunmuş, denizin ve dehrin bin bir dalgasına göğüs germiş olan denizciyi ifade eder. Bu takdirde sekerim, “Bir deniz kurdur...” demiş olsaydım bir fedakârın bütün asıl hüviyetini tek kalemde ve en romantik bir portre halinde bize vermiş olabilirdin.

Kemal Tahir — Ah Eleni ah! Onun gibisini nerede bulayım?

— İşin yoksa al başını diyar diyar dolaş. Ne bilelim biz be birader?

Vâlâya mektup

Vâ - Nû Allahı bol, insanı kıt bir diyara göç ettikten sonra yavaş yavaş muhite intibak etmeye başladı. Doğrusu Haberde çıkan her fıkrası yeni bir din’in kâh “Yasin” ini, kâh “Amme” sini andırıyor. Hele dünkü fıkrası ki, “Millî misyonerler” başlığını taşıyordu, okur okumaz, doğrusu, Vâ - Nû dostum hayalimde “Saçsız ve göz-lüklü başı” bir nurânî hale ile çevrili olarak tecessüm ediverdi.

Ey benim eski dostum, söyle bana, hangi dinin “Aya Petro” luğuna istihkak kespemek istiyorsun?

Çinde misin? Hintte misin? Çini Mâçinde misin neredesin be birader?

Biz seni Ünyeye gitmiş sanıyorduk. Örgü nasıl örüldüğünü orada bilmiyorlar mı? E nasıl oluyor da balıklar ağ yapabiliyorlar? Yoksa Ünyeliler hep çorapsız mı geziyorlar? Orada yaşayanların kuşların hangi mevsimde ve ne şekilde vurulacaklarını da bilmediklerini yazıyorsun. Doğrusu ben buna da inanmadım mukaddes peder! Zira senin oradan bir türlü ayrılmadığına bakılırsa Ünyelilerin hiç olmazsa turna’yı gözünden vurmakta bir hayli yüksek sanatkarlar oldukları anlaşılıyor.

“Balıkların yuvası nasıl keşfolunur?” dediğine de bakılırsa önündeki engin denizi mayonezli levreklerle dolu sanıp yutkunmakta olduğun meydana. Üzülmeye yavrum, kalkanın iyisi oradadır. Yazı bekle.

Akay, Şirketihayriye ve Haliç tarifeleri

Akay, Şirketihayriye, Haliç vapurlarının yeni tarifelerini tesbit edecek olan tarife komisyonu dün deniz ticaret müdürlüğünde toplanacaktı. Fakat tarifeler hakkında yapılmakta olan tetkikler bitmediğinden toplantı şubatın üçüncü gününe bırakılmıştır.

Komisyon üç idarenin 936 senesi için de masraf ve varidatını tetkik etmektedir.

Klod Farer levhası kaldırıldı

Son yazdığı bir makale ile Türk efkârı umumiyesinin nefretini kazanan Fransız muharriri Klod Farerin adını taşıyan sokağın başında bir levha vardı. Bu levha dün belediye tarafından kaldırılmıştır.

Buraya Nuri Conkerin ismi verilecektir.

İzmirde bir cinayet

İzmirde Urla iskelesine bir otomobil ile gelmekte olan beş arkadaş arasında sarhoşlukla kadın yüzünden bir kavga olmuş, Ali arkadaşları tüttüncü Mehmedî tabanca ile öldürmüştür.

Fenerde dün gece üç ev yandı

Dün gece Fenerde avcı bey mahallesinde çakır ağa yokuşunda Vasilin 15 numaralı evinden yangın çıkmış, bu ev tamamen yanmıştı Mustafa ve Todorunun evleri de kısmen yandıktan sonra söndürülmüştür.

Yangın, Vasilin karısı Fonikanın man galı açık bırakması üzerine sıyrılan kıvılcımdan çıkmıştır.

Tiyatro mektebine kız talip yok!

Mütehassıs “bu gidişle erkekler kadın rolü yapmağa mecbur kalacaklar!”, diyor

Maarif vekâleti Ankara’da kurulacak Devlet tiyatrosu etrafında tetkikler yapılmaktadır. Bu tetkiklerin sonunda tiyatronun tarzı idaresi hakkında bir kanun lâyihası hazırlanacaktır. Bu lâyihaın ihtiva edeceği mühim esaslardan biri de Devlet tiyatrosu müntesiplerinin devlet memurlarının malik oldukları haklara tamamen malik olmalarıdır.

Ankara’da kurulan tiyatro mektebi, devlet tiyatrosuna eleman yetiştirecektir. Tiyatro mektebine yeniden alınacak parasız yatılı talebeler için bu ayın 29 zunda İstanbul’da ve şubatın 9 zunda Ankara’da müsabakalar yapılacaktır.

Tiyatro mektebini kurmaya memur edilen mütehassıs Karl Ebert şunları söylemiştir:

“Şimdiye kadar yaptığımız kabul imtihanlarında nazarı dikkatimi çeken nokta, müracaat edenler arasında kız bulunmamasıdır. Bu hal, tamamiyle yarım asır evvel, Avrupada hâkim olan zihniyetin burada da hâkim olduğunu gösteriyor. Öyle anlaşıyor ki ana ve balalar çocuklarının tiyatroya intisabını tehlikeli görüyorlar. General Göring refikası bir artisttir ve merasimde İtalya kraliçesinin sağında yer almaktadır. Fransada bir çok tiyatro olmasına rağmen hükûmetin para verdiği,

programını takip ettiği tiyatroların sayısı parmakla sayılabilecek kadar azdır. İtalyada opera Ruvayal ancak bundan birkaç sene evvel hükûmet tarafından himaye altına alınmıştır. Orada bugün bile bir hükûmet dram tiyatrosu mevcut değildir. İngiltere ve Amerika tiyatrosu hükûmet yardımının mefhumunu bilmez. Türkiye cumhuriyeti tiyatroyu bir devlet işi olarak ele almakla en ileri memleketlerden daha ileri gitmiştir.

Bugün çinin en büyük sanatkarı Milân Vang kadınlardan daha iyi kadın rolü oynar. Eğer biz tiyatro mektebine kız bulamazsak Çinde ve Japonyada olduğu gibi erkekleri kadın rolünde oynatmaya mecbur kalacağız galiba!

Başka memleketlerin iki asırdanberi zikzaklarla bocalayarak geçirdikleri tecrübeden ilham alarak Türkiye’de de en kısa bir zamanda bir opera yapmak en büyük emelimizdir. Hiçbir zaman ticarî maksatlarla idare edilen tiyatrolar hükûmet tiyatroları gibi yalnız kültür bakımından hareket eden müesseseler kadar semere vermezler.

İyi bir tiyatronun umumiyetle güzel sanatlar üzerindeki tesirleri de çok büyüktür. Hükûmetin bu mühim ve faydalı teşebbüsünün halk tarafından büyük bir alâka ile karşılanacağından emin bulunuyorum..

Ispanya harbine dair Almanya ve İtalya cevap verdiler

Madrid cephesinde hava çok fena olduğundan son günlerde sükûnet hüküm sürmektedir.

Asilerin Salamanko umumi karargâhı, üç haftadanberi hükûmet kuvvetlerinin 3000 telefât verdiği ve yaralı miktarının da 7000 kadar olduğunu işae etmektedir.

Almanyanın cevabı

Berlin, 25 (A. A.) — Öğrenildiğine göre İngilterenin İspanya işlerine müdahale edilmemesi hakkındaki notasına karşı Almanya tarafından kaleme alınmış olan cevap, bütün öğle vakti İngiliz sefarethanesine tevdi edilmiştir. İyi bir menbâdan bildirildiğine göre bu notanın muhtevası, ilk Alman notasındaki kadar uygundur. Hatırlarda dır ki, Almanya, bu birinci notasında

İngiltere tarafından ortaya atılmış olan suallere müspet olarak cevap vermişti.

Binaenaleyh yeni notanın İspanya işlerine karışmamağı müessir surette zımnâ altına almağa doğru elde edilmiş yeni bir terakki teşkil edeceği farz olunabilir.

Alman cevabının, İtalya hükûmetile mutabık kalmıdıktan sonra tanzim edilmiş olan metni, yarın negredilecektir.

İtalyanın cevabı

Roma, 25 (A. A.) — Gönüllüler meselesi hakkındaki İngiliz notasına ve rilen İtalyan cevabı bu sabah İngiltere sefarethanesine tevdi edilmiştir.

Pariste siyasî bir cinayet işlendi

Rus iktisatçısı Navaşin esrarlı bir şekilde öldürüldü

Paris, 25 (A. A.) — Rus iktisatçısı Navaşin katledilmiştir. Cesedi bulunmuştur.

Navaşin Sovyet ihtilâlinde sonra bolşeviklerin hizmetine girmiş ve sonraları Parise giderek Fransız tabiiyetine geçmiştir.

Ekonomi bakanı Spinasse mesele ile ilgili meşgul olan polis komiserliğine bizzat giderek cinayeti aydınlatmak için şimdiye kadar alınmış olan tedbirler hakkında izahat almıştır.

Bir şahidin ifadesine göre, Navaşin yanında iki köpekle Boulogne ormanında mutlak sabah gezintisini yaparken hücumu uğramış ve mütecaviz derhal kavgaya muvaffak olmuştur. Navaşin yüzü koyun yere uzanmıştır. Şahit yaklaşıp ve Navaşinin iki revolver kurşunu ile ölmüş olduğunu görmüştür. Polisi haber verilmiş ve zabıta kuvvetleri derhal cinayet mahalline gelmiştir.

Tahkikata büyük bir faaliyetle devam olunmaktadır. Cinayetin şimdiye kadar elde edilen anasırı, cinayetin sebeplerini tamamiyle aydınlatacak mahiyette değildir. Fakat siyasî cinayet

ihmalleri daha kuvvetli gözükmedir.

Temps gazetesi, Navaşinin, Moskova’da muhakemeleri yapılmakta olan Piatokov ve Sokolnikofun samimi dostu olduğunu ve bu mesele hakkında kendisinin çok şeyler bildiğinin söylediğini yazmaktadır.

Millet Meclisinde kabul edilen kanunlar

Ankara, 25 — Büyük Millet Meclisi dün Refetin başkanlığında toplandı. Celse açılınca İstanbul mebusluğuna seçilen Atif Bayındırın mazbatası kabul edilerek kendisi tahvil edildi.

Şeker istihlak ve gümrük resimleri kanununda bazı değişiklikler yapılması diğer hükümler konulması hakkındaki kanun kabul edildi.

Sonra Türkiye — Romanya arasındaki Dobruca Türklerinin muhacereti mu kavelesi tasdik edildi.

Hazerde ve seferde zabıtlere elbise ve kaput verilmesi hakkındaki kanunun jandarma ve gümrük muhafaza kıtalarına da teşmili lâyihası kabul edildi.

“Bata-Savcı” cedvel

Güzel bir istatistiğe raslanıyorsa, pek az memleketlerde, na, hemen her yerinde “Bata-Savcı” un yüzde 78 i kadındır. H. F., Akşam, 24. 1. 37.

İkinci cümledeki bozukluklar, rer kalem sürmesi, ya birer tasıdır. “Dünyada” yerine “dünya” “kadını” yerine “kadın” “Dün” bir bozukluk kalmaz. “Dün” tertib yanlış değil de bir kalem meselesi ise oh olsun! H. F.: “pek” “leketler” cümle - muterizasyon alsa o hataya düşmezdi. Zaten lei - muterizaya hiç lüzum yok demki “her yerinde” değil, “her yerinde” diyor, bazı memleket müstesna olduğu anlaşılıyor.

Birinci cümledeki “raslanıyorsa” ısnamadım; hatta, “istatistik” “güzel” de pek iyi değil. (Fakat “Ben güzel buldum!” derse “... gözüme ilişti” dese cümle munis olmaz mıydı?)

Amerikada açlık ve hastalık halini aldı. — Tan, 26. 1. 37.

Yani hastalık gibi açlık da halini almış... “Salgın”, sırayla hastalık demek olduğuna göre salgını” aceba ne olsa gerek? insanı mütemadiyen acıktırır, se, ne kadar yese doymamağı vermeyen yeni bir hastalık keşfetmiştir... Hayır, Tan gazetesi başlık koymak istemiş: “Amerika açlık. Hastalık da salgın halini almış. İstemiş ama becerememiş...”

Mamafî böyle kusurlarına maz. Bazan adını yazarken bile yor: dün, 48 punto ile, T A A mıştı.

26. 1. 37 tarihli Kurun’da Tan Uludağ’ın “Tiyatro, irade, caret Nazırı” adlı kısa ve tatlı okunan bir yazısı var. Fakat Tan Uludağ bir yerde şöyle diyor:

Anlaşılan o vakit tiyatroya ticaret vasıtası zannedilmişti.

Yanlış mı zannedilmiş?... biraz da (hatta “biraz” dan da) ticaret vasıtası değil midir? Yine o yazıdan:

Aceba o zamanlar (yani 1840 lerinde) Ertuğrul Muhsin’in sağı olsaydı...

“Sağ olsaydı”, “dünyaya zamanları idrak etmiş olsaydı” nasma kullanılmış; ama hiç de mamış!...

Mahmut Esad konferansı

Eski adliye vekili Hatay meselesinden bahsetti

Profesör Mahmut Esad Bozdün Hatay meselesi hakkında kiye mektebinde bir konferans vermiştir. Profesör, Hatayın belirlenlik Türk ülkesi olduğunu istiklâl mücadelesi safhalarına rek demiştir ki:

— Türk milleti başında bulunan bir granit kaya gibi dünyanın önüne dikildi. Hitlerlerden kopan dalgalar bu çarpıtı ve kendi kendini boğdu. Bu dalgaların biran için bu kayayı devirdiğini farzediniz. man cihan Türksüz ve öksüz ki Bütün dünya bilmelidir ki millette yirminci asır medeniyet başında bir yer işgal ettiren ve gümüş Atatürk sağlam ve mankinden dipdirdir. İnönü kûs talihimiz yeni inönü dedir. Nihayet her şeyin de lan Türk milleti gene onların de yekvücuttur..

Profesör coşkun alkışlarla konferansını bitirmiştir.

Ağırcezada bir sahtekârlık davası

İpotek edilen apartıman hikâyesi

Dün ağır cezada bir sahtekârlık davasına bakılmıştır. Maznun yerinde Şerif ve Zeki isminde iki genç vardır. Fatma Lebriz isminde bir kadın da şahit olarak dinlenmiştir. Eski paşalardan İzzetin karısı olan Fatma Lebriz Şerifin büyük annesi, Zekinin halasıdır. Davaya eden de Abdülhakim Senaî isminde bir gençtir. Fatma Lebrizin üvey oğludur.

İddiaya göre, Kuzguncukta bir yalıda oturan Fatma Lebriz malını, mülkünü kendisine ölünceye kadar bakmak şartıyla... Üvey oğlu Abdülhakim Senaî'ye vermiş. Son zamanlarda, sekizde bir hissesi bu suretle Abdülhakim Senaînin uhdesine geçmiş olan Beyoğlunda bir apartmandaki bu hisse, Üsküdar noterliğinde sahte bir vekâletname tanzimi suretile 6,000 liraya ipotek edilmiş. Davaya göre, noterlikte bu muamele yapıldıktan, dava edilenlerden biri kendisi Abdülhakim Senaî imiş gibi davranmış ve böylelikle ipotek için lüzumlu olan vekâleti, o nam ve hesaba ötekine vermiş!

Bu işten dolayı davacı, Fatma Lebrizin üvey oğlu Abdülhakim Senaîdir; dava edilenler de, Fatma Lebrizin torunu Şerif Cimcozla Fatma Lebrizin kardeşinin oğlu Zeki Hınc.

Şerif, vekâletname tanziminde alâkası olmadığını, bunun sahte olarak hazırlanmış olduğunu sonradan öğrendiğini söylüyor. Zeki de, kendisinin Abdülhakim imiş gibi vekâlet verdiğini kabul etmekle beraber "ben de bu aileye mensubum. Üvey oğul, malını mülkünü aldığı büyük annesine bakmıyordu. Dolayısıyla, bu aileye bir iyilik etmek için, bu suretle kendimi feda ettim,, diyor.

Mahkeme başka bazı şahitlerle birlikte, merhum İzzet (paşa) haremî Fatma Lebrizin de şahit olarak davet edilmesine lüzum görmüştü. Dünkü celsede Fatma Lebriz dinlendi. Şöyle ifade verdi:

— 25 sene evvel malımı üvey oğluma vermiştim. Fakat bana bakmıyordu. Kendisine defalarca mektup yazıp para istedim. Bir satır cevap bile vermiyordu. Allah razı olsun torunum bana elden geldiği kadar yardım etti. Nihayet ipotek işi için üvey oğluma yazdım. Gene cevap vermedi. Bu sırada Zeki "hala ben senin o ipotek işini yaptım,, dedi. Meğer işin içinde bir sahtelik varmış.. Benim okumam, yazmam yok.

Vekâletnameyi görmedim. Sonradan iş meydana çıktı. Zeki ben mahcup olmayayım diye hakikati benden saklamış..

Tüccardan İhsan, Nuri, Mehmet de dinlendikten sonra birinci hukuktan gelen bir cevap okundu. Orada Fatma Lebrizin üvey oğlu aleyhine şarta riayetsizlik dolayısıyla mallarını geri istediği hakkında bir dava açtığı yazılıyordu.

Muhakeme 19 şubata bırakıldı.

Tramvay elektrik şirketleriyle müzakere

Nafia vekâleti ile Elektrik şirketi arasında henüz halledilmemiş olan bazı meseleleri müzakere etmek üzere İstanbul gelip Ankaraya giden murahhaslar vekâletle temaslara başlamışlardır. Murahhasların kat'i salâhiyetle geldikleri anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan Elektrik ve Tramvay şirketlerine ait tesisat şebekesi üzerinde fennî tetkiklerde bulunmakta olan heyet te işine devam etmektedir.

Ekmek fiyatlarına zam yapıldı

Belediye narh komisyonu dün toplanmış, birinci nevi ekmeğe 10 para zammedilerek 11 kuruşa, ikinci nevi ekmeğe 20 para zammedilerek 10 kuruşa çıkarılmıştır. Francala 15,5 kuruşa ibka edilmiştir.

HABERİN TAKVİMİ						
26 SALI						
İkincikanun — 1937						
Hicri: 1355 — Zilkade: 13						
Kıyın şiddetli zamanı						
Güneşin Doğuşu					Güneşin Batışı	
7,18					17,16	
Vakit	Sabah	Öğle	İkinci	Akşam	Yatsı	İmsak
5,53	12,27	15,01	17,16	18,51	5,35	

GEÇEN SENE BUGÜN NE OLDU?

Kondilsin bir isyan hareketi hazırladığı anlaşılmıştır. Bir İtalyan — Alman misakı yapılacağı söylenmektedir.

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

Türkiye aldatılamaz

Fransızlar bizi aldatabileceklerini sanırlarsa bir defa daha gülünç ve acınacak hale düşerler!

Asım Us dün yazdığı makalede hükümeti efkârı umumiyeyi tenzire davet ederek Başvekilin "on beş gün sabrediniz" yolunda vaatlerini hatırlatmıştı. Bugün şöyle yazıyor:

"Dün (Günü biten intizar) başlığı altında yazdığımız yazılar milletçe okunmuştur. Bugün orada bahsettiğimiz sayılı günlerin on yedincisini yaşıyoruz. Yine bu sebepten bu yazılarımızın üstüne de (Hâlâ intizar) başlığını koyuyoruz. Bunda haksız olmadığımızı şu günlerde cihan efkârı umumiyesine anlaşılabilecek hakikatler gösterecektir.

Biz bu satırları yazarken şüphe edilmemelidir ki Cenevrede cereyan edelmekte olan müzakere ve münakaşalar, bundan fazla olarak Ankaranın Hatay meselesi üzerinde bütün ciddiyetle durum, düşünce ve kararını anlamış ve sezmemiş değiliz. Cenevrede Fransız murahhas heyeti ile karşı karşıya bulunan Türk murahhas heyetinin bütün devletler yüksek mümessilleri ile çevrelenmiş oldukları halde hâlâ müşkül barikatlarla karşılaştıkları ve hakikatte temelsiz olan bu maniaları yıkmak için kafa ve nefes tükettiklerini tahmin ediyoruz. Yoksa iş daha çok zaman evvel aydınlatılır ve şüphesiz dünya bundan çok büyük huzur ve memnuniyet duyardı.

Dünkü makalemizde Cumhuriyet Hükümetinden verilmesini rica ettiğimiz izah ve tenvirin de bu dakikaya kadar gecikmesinin manasını burada aramak lâzımdır.

Ne demek? Fransa ile Türkiye arasında on beş sene evvelinden başlayıp bugüne kadar sürdülmeye halinde devam edip gelen ve son birkaç gün zarfında büyük dostlarımızın makul bir hal tarzına sokmak için sarfettikleri gayretler sayesinde bir anlaşma yoluna girer gibi görünen, fakat Fransız matbuatınca Türk - Fransız dostluğunun bir tezahürü olmak üzere izah edilmek istenilen Hatay meselesine ait son anlaşma şeklini hâlâ bir takım tefsiri güç diplomatik formüllerle suya düşürmeğe çalışan sinsi mi var?

Biz bu yazıyı yazarken mütemadiyen zihnimizi işgal eden sual budur. Fakat bu sualin cevabını bulmağa yarar hiçbir kat'i malûmata malik de bulunmuyoruz.

Ancak Fransızlar Türklere gayet müsait davranışlarını cihan efkârı umumiyesine gösterir görünürken çok mühim ve esaslı olduğu halde teferrüata ait ufak bir mesele zannını uyanıran bir noktayı kolaylıkla kabul ettirilebileceği farzedilen bir formülle Türkleri ve onun dostlarını aldatabiliriz zehabına düşerlerse işte o vakit Fransız murahhasları bir defa daha gülünç, yalnız gülünç değil, biraz da acınacak hale düşerler. Fransa ve bütün dünya su hakikati bilmekte gecik-

memelidir: Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti aldatılır bir varlık değildir. Onu aldatabilirim zehabında bulunanlarım, işte asıl onların kendileri için telâfisi çok güç olacak derecede aidanmış olduklarına ve olabileceklerine şüphe edilmemelidir.

Türkiye Cumhuriyeti çok haklı olduğu Hatay davasını ortaya atarken bunun, bütün avakibini düşünmemiş olduğunu kim iddia edebilir? Dava arsulusal olmuştur. Davasında haklı olan Türkiye'dir. Artık dinlenilecek sözün kimin ağızından çıktığına çok dikkat etmelidir. Türkün sözü, Türkün haklı ve yerinde sözü Türkün kendisidir. Ona riayet etmemek, onu tanıtmamak, onu hiçe saymak, buna cesaret göstereceklerin düşünmedikleri akıbetle karşılaşacaklarına asla şüphe edilmemelidir.

İşte bizim bu dakikada söyleyeceğimiz bundan ibarettir.

Suriyeli kardeşlere Türkten selâm!

İsmail Müstak Mayakon yazıyor:

Selâm ey ehli islâm! Size bu selâmı gönderen asırlarca sizin, Arabların, bizim, Türklerin, müşterek yüksek menfaatlerini korumak cehdinde bulunanların yakın evlâdları tarafından hitap olunur. Doğru veya yanlış, henüz bilemeyiz, bir Fransız ajansı, Adı Havas'tır, dün gece negretti: Şamda Arab gençliği heyecana gelmiş, Türk konsoloshanesi önünde nümayişler yapmak istemiş. Niçin ey ehli islâm? Sizi esaret zincirlerinde bırakmağa muvafakat ettiğimizi zannettiğiniz için mi? Ne münasebet! Biz Türkler, ki asırlar ve asırlarca sizi severek, sevgili aghuşumuzda taşıyarak yüksek fedakârlık göstermiş milletiz! Bizden sizin kardeşliğinizi unutmak beklenebilir mi? Merak etmeyin... Hatanızı kendiniz tashih edeceğiniz gün uzak değildir. Biz, Türkler, sevdiğimiz kardeş ve din kardeşi bildiklerimizi unutmayız. Bizim yüksek sahabetimiz kardeşler üzerinden asla eksik olmaz: yeter ki siz buna liyakat gösterecek yüksek mahiyette olduğunuzu hâlâ muhafaza eden recüller olarak meydana görül-melisiniz.

Niçin Şamdaki Türk konsoloshanesinde nümayiş yaptınız? Bu sualin cevabını beklemekle beraber içimizden gelen bir merakla bunu tahlil etmekten kendimizi alamadık. Düşündük ki acaba (A) Türkiye Cumhuriyetinin Türk Hatay ve Türk Hataylılar üzerinde ister istemez dünyayı kabule sevkedeceği büyük hakikatin tecellisini görmekten müteessir mi oldunuz? (B) Yüksek ve büyük hürriyet ve istiklâl tecellisinden sizin mahrum bırakılmış olduğunuzdan mı müteessir oldunuz? (C) Yoksa siz ne birinci ve ne ikinci manada yüksek hakikate alâkasız bir takım çirkef zihinli insanların adı sokak vasıtaları mısınız?

İşte biz bu sonuncusunu size asla lâ-yık göremeyiz.

Dindaslar! Akıllı, tedbirli ve namuslu olduğunuzu gösterecek nümayişler yapınız, ancak bu mahiyette varlıkların tezahüratı dünyada bir kıymet olarak tanımlanabilir, ifade olunabilir.

Bırakınız alt tarafını! O tarafta gördüğünüz ve göreceğiniz insanlar, sizin, pişvalarınız olamazlar; olamazlardır; çünkü onlar en nihayet çok mahdud politikacılardan ibarettir. Biz, Türkler Suriyeli kardeşlerimizi ne bu politikacılardan ve ne de bunların işaretileri av'aave koparan mahlûklardan tanımayız. Biz Suriyelileri tipki bizim gibi geçmişin müşterek acılarını, müşküllerini vicdanında taşıyan, hâl ve istikbalde bu acıları giderecek yeni insanî ufuklara kavuşmak için ele vermeğe müheyya kardeşler telâkki ediyoruz.

Benim göçüşüm:
Medrese ve yenilik
Unye Halkevinde Şair Mehmet Akif Hazırladığım krokide klâsik malûmatı tasnif etmekle beraber, ezclümle — Bir hocazade olan ve eserlerinde kahramanlar yaratan Mehmet Akif, bizde, ruhanî sınıf nazaranuvustada bütün okuma yazma hocalardan, bu millet, - tabiatile - at onlar, kaveleleri, tahtında müstecirler aramaktan başka bir şey yapamazlar... İçlerinde kaç kişi gösterebilir irfan rehberlerimiz gere gere: "İşte biz, münevverlerimiz, hemen daima sahalubuki, Fransız lûgatlerini, gramerlerini yapanlar, hep katolik dinî ruhanîleridir... Onlar, değil yalnız ilimler için de zarurî olan lisasavayla, müspet ilimlerde de önayak olurlardır. Cevzidler, Fransadan kolimyonerleri de, kendi millî irfanı bayraktarlığını ettiler... Rahipler ve rahibeler daha neler yapmamışlar! Meselâ, bunlardan bazı fedakârlık edenle temas edebilmeleri yolunu bularak keşfetmişler ve bu uykukocacık nakitler, hem de koskoca Buzkükler?

Düşünün, tarihîte akla seyhülis. Fakat bunlar da "ilmiye" mesleğinin, Nadir İstisnalar arasında, Mehmet Akif de görüyoruz.. Babasının yolunda dört elle sarıldığını bütün eserlerinde gösteren bu merhum büyük üstad, millî kütürlümüze yenilik getiren medrese ve yenilik... Medrese ve millî kütüre hizmet.. Lâzım ve tezatları yan yana getir.. mek müessesini göstermişti.

(Vâ - Nâ)

KÜÇÜK HABERLER

İCERİDE:
Türkiye Tıp enclümeni genel sekreterliğine 1937 çarşamba saat 18,30 da, Çağaloğlu Dr. Müzaffer Esat tarafından (Ömerhanbeyli'nin trasesi) ile, Profesör Nafî Nafî'nin başkanlığında yapılacak bir büyük kongresin inşaatı bitmiştir. Bu kongre çayı üzerinde yapılan bu köprü, Kataran'da bir avcılar klübü teşekkül etmiştir. Belediye, cenaze işlerinde çalıştırmak için hafızlar alacaktır. Akay İdareci, İşletme kadrosundan çekilmiştir. Haydarpaşa vapurunu hurda olarak satmak üzere Cumhuriyet merkezinde 10000 lira gönderilmiştir. Yeni Elektrik şirketi müdürü dün belediye başkanına gitti. Birkaç gündür beri şehrimizde bulunan yeni edinen Şuipî Nafiz dün Ankara'ya gitti. Üçüncü madde satanlar giddetle taleb edilmektedir. Dün de Kadıköyünde Niya

zi isminde birisi yakalanmış. üzerinde 50 gram esrar bulunmuştur.

DIŞARIDA:

* Romanya erkânharbiye reisi general Savsovoni istifa etmiş ve yerine ordu kumandanı general Sifkin getirilmiştir.

* İngiliz başvekil Baldwin kralın tac giy-

— Gelinlik elbisem için kumaş aldım, gelecek hafta evleniyorum.

— Tebrik ederim. İnşallah iyi intihar etmişsinizdir.

— Zannederim metresine sekiz lira verdim.

me merasiminden sonra kat'iyen çekilecektir. Yerine şimdiki maliye nazırı Çemberlainin teklif edileceği sanılıyor.

* Almanyadaki Elbe nehri seviyesinin son derecede alçalması dolayısıyla elektrik merkezi faaliyetini durdurmuş ve bu münasebetle Hamburg nehri geçen pazar geceyarısı, danberi karanlıkta kalmıştır. Münakalat tahdit edilmiştir.

* Bulgar — Yugoslav paktının bir nüshası hususi kurve ile Belgrad'dan Sofyaya gönderilmiş ve Kral Boris tarafından tasdik edilmiştir. Bu suretle pakt, dünden itibaren meriyet meselesine girilmiş bulunmaktadır.

* Macar ordusu Erkanı Harbiye reisi Milânoya gitmiştir.

* İsveç dışişleri bakanı Eden tarafından Londra'ya ziyarete davet olunmuştur.

* Bulgaristan'da dün akşam geç vakit nesredilen tebliğde, veliaht Mişelin sihatindeki memnuniyeti mücip vaziyetin, hafif bir bronşit başlamış olmasına rağmen, devam ettiği bildirilmektedir.

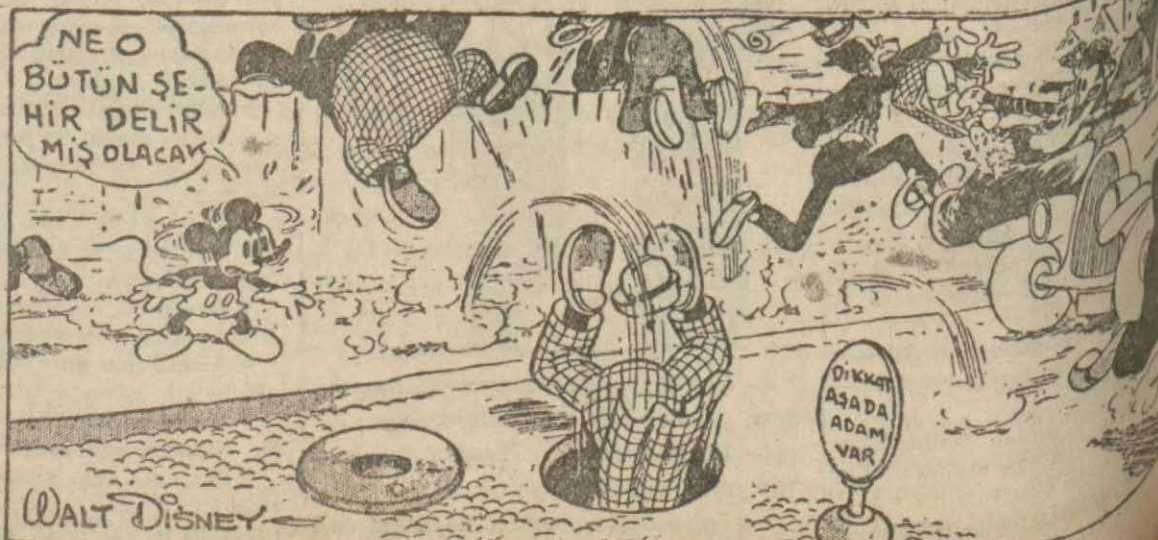
* Belçika madenlerinin mühim bir kısmında bugün mesai yeniden başlamıştır; fakat bazı maden ocaklarında grev elan devam etmektedir.

* Leh akademisinin yeni nesli yazarları için olan edebiyat mükâfatı Josef Labodovskiyeye verilmiştir.

* İran posta ve telgraf nazırı Nizamettin Hilmet kalp sektesinden ölmüştür.

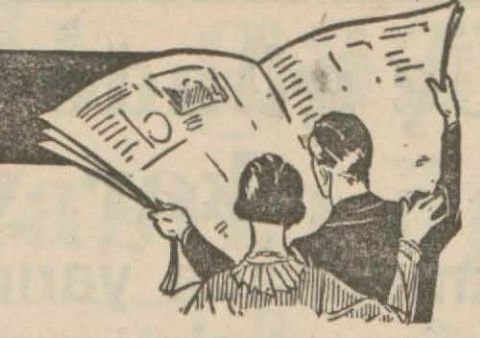
* Amerikan garp sahillerindeki deniz grevlerinin yakında biteceği ümit ediliyor. Grevçilerle parlamentolar arasında yakında bir anlaşma yapılacağı söylenmektedir.

* Pariste Jurnal gazetesi Fransız hazine sinin 1937 bütçe ihtiyaçlarını karşılamak için en az 55 milyar frank tedarikine mecbur kalacağını bildirmektedir.

Hikâye

Inat ve intikam!

Herif uyurken sivri turnaklarıyla suratının derisini mi yırtsaydı?
Yoksa saç kıvrırma maşasıyla ayaklarının altını mı yaksaydı?
Yoksa yeşil muslin eşarpıyla onu boğsa mıydı?
Birdenbire sevinçle yerinden fırladı. Çabucak şapkasını başına geçirdi. Mantosunu sırtına attı.
Kendi kendine mırıldandı:
— Teyzenin saçları kumral ha... Dur ben sana gösteririm...

Merdivenlerden aşağıya indi. Sokağa çıktı.

Birkaç adım ötede Galip beyin apartmanı vardı. Oradan içeri girdi.
Bay Galip, Mehmedin en iyi arkadaşlarından biriydi. Ve bekardı. Lâmiânın yalnızca evine geligi onu hayretlere düşürdü. Hele kadının şapkasını, mantosunu fırlattığını, soyundüğünü ve yatak odasına dalarak doğruca yatağa girdiğini görünce, büsbütün afalladı.

Lâmia seslendi:
— E... Galip bey... Ne bekliyorsun?... Çabucak soyun bakalım.. Aptal mısın, ayol?... Niçin geldiğini anlamadın mı...

Genç kadın, yarım saattenberi, keyfi yerinde olarak evinde yatağına uzanmış bulunuyordu. Mehmet, henüz sokaktan gelmişti. Genç kadın uyuma taklidi yaptı. Aralık kırıpkırları arasından kocasını seyrediyor ve için için intikamının zevkini yaşıyordu.

— Ya... Teyzen kumral saçlı ha... Ben sana gösterdim.. Şimdi bakalım oldun olacağını.. Boynuzlusun, boynuzlusun, boynuzlu!

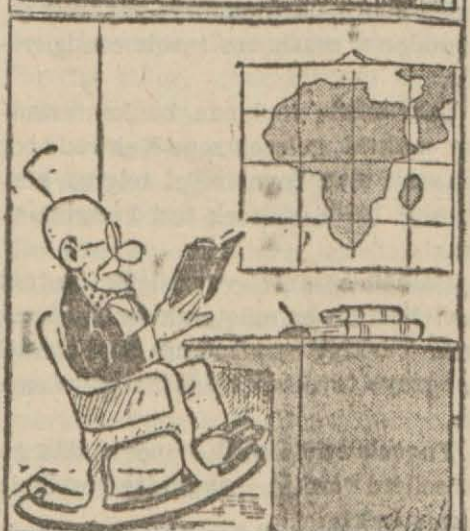
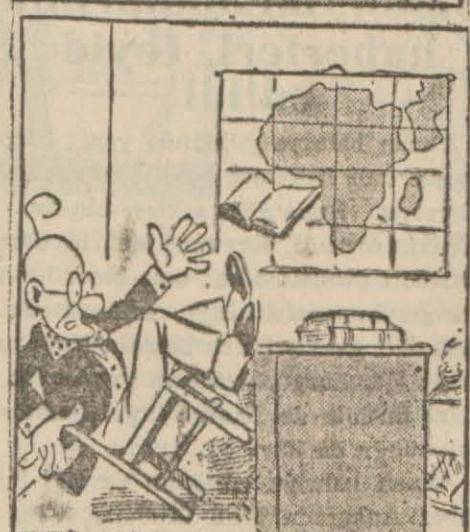
Mehmet hiç konuşmadığı için, Lâmiânın canı sıkıldı. Gözlerini, — güya uykudan henüz uyanmış gibi — açarak:
— Vay sen mi geldin Koko? Haydi artık barışalım.. Çabuk koynuma gel de af dile!

Mehmet, karısına sokuldu. Lâmia soru:
— İnâtçı herif! Saatlerce neredeydin acaba?

Cevabını beklemeden başka muhavereye girişmek üzere iken kocasının kızarak:
— Nerede olacaktım, şekerim?... Galibe uğradım! Karşılıklı şimdiye kadar bezik oynadık!

Nakleden: (Hatice Süreyya)

Ton Ton Amca Muallim

GÜNÜ TARİHİ

Yazan: Niyazi Ahmet

11 sene evvel bugün Bugünkü Japon imparatoru Hirohito evlendi

124 üncü İmparator — Kanunu esasının birinci maddesi — Samuray ve Meiji idareleri İmparator ve mesuliyet

Bugün, şimdiye kadar günü gününe tarihte hiç bir vesile ile bahsetmediğimiz Japonya hakkında bugünkü imparator Hirohito'nun 11 sene evvel bugün 1924 yılı 26. ikinci kânun günü evlenmesinin yıl dönümü münasebetiyle bahsedeceğiz. İmparator, 124 üncü Japon imparatoru olarak tahta geçmişti.

Japon kraliçesi İmparator hanedanından prens Kuninomiya Kunihi-konun birinci kızıdır. İsmi Noga-Ko'dur. Bu evlenme, Japonyada büyük bir hadise olarak kaydedilmektedir. İmparator o vakit veliahttı. Evlenmesi bütün Japonyayı baştan başa sonsuz bir sevinç ve bayram gününe kavuşturdu. Bu yıl dönümü kutlanırken biz kısaca Japonyadan bahsedelim.

Japon imparatorunun üç kardeşi vardır. Adları Çiçibunomiya Yasuhiro - Şinno, Takamatuno - miya Nabuhito - Şinno ve Suminomiya Takahito - Şinno'dur.

Japon İmparatorluğunun kuruluşu 2597 sene evvel Jimno Tenno'ya dayanır ve bütün imparatorlar aynı aileden gelmiştir. Japon kanunu esasının birinci maddesinde "İmparatorluk ebedimüddet yegâne hükümdar ailesine mevuttur.." denmektedir.

Japonya'nın siyasi tarihçesini, "Japon — Türk cemiyeti, Tokyoda neşrettiği "Bugünkü Japonya", adlı kitabında şöyle anlatmaktadır:

On dokuzuncu asrın ortasında şimali Amerika cumhuriyeti amiral Perry'yi murahhas olarak Japonya'ya gönderdiği zaman Japonya kapılarını ecnebilere ilk defa olarak açmağa karar vermiştir. Bununla beraber yedi yüz sene kadar devam etmiş olan "Samurai-idaresi", de bitmiş; yerine imparatorun doğrudan doğruya hüküm sürdüğü zaman avdet etmiştir. 1867 senesi Meiji Tennonun tahta çıkmasıyla Japonya için yeni bir devir başlamıştır. 1868 senesinde başlayan bu yeni devre "Meiji", ismi verilmiştir. Evvelki "Daijokan", idaresi yani eski heyeti idare yerine yeni bir idare şekli teşkil edilmiş, kabine ve meclis teşvüs etmiştir. Efkârı umumiye dinlenilmeğe başlanmış ve her vatandaş için vatan uğrunda çalışmağa fırsat verilmiştir. İşte bu teşkilât sayesinde imparatorun doğrudan doğruya riyaseti altında eski Japonya yeniden ihya edilmiştir.

1881 senesi teşrinievvelinin on ikinci günü imparator Meiji bir fermanla 1890 senesinden itibaren teşri meclisleri açacağını ilân etti. Bu ferman mucibince 1889 senesi şubatın birinci gününden itibaren kanunu Esasının teşkilâtıyla Japonya tam bir hükümeti meşrûta şeklini aldı. Bunun üzerine 1890 senesinde ilk defa olarak meclisi mebusan azalarının intihabı yapılmış, ve meclisi ayan azaları da irade ile tayin edilmiştir. O vakittenberi Japonya pek çok değişmiştir.

Japon İmparatoru

Japonya bir meşrutî imparatorlukta. İmparator mutlak bir surette hüküm sürer. O mukaddes ve gayri mesul bir şahsiyettir. Bunun için nazırlar imparatora muavenet edip ona karşı mesuliyeti deruhte etmektedirler. Kanun ısdarı iki meclisin ittifakiyle vuku bulur. Tevzii adalet ise imparator namına mahkemeler tarafından yapılır.

Teşri meclisler ayan ve mebusan dan ibarettir. Heyeti ayan azası imparator hanedanına mensup zatlar, asiller ve irade ile tayin olunmuş ze-

vattan müteşekkildir. Asiller ayan azasını aralarından intihap ederler. İrade ile tayin olunmuş zevat ta iki sınıftır. Birincisi memlekete hizmet veya ilim ve irfan sahasında büyük maharet göstermiş olanlar, ikincisi ise arazi, ticaret ve sanayi vergilerini çok veriler arasında seçilmiş olanlardır. 1929 senesinde meclisi ayan azasının adedi 396 idi.

Meclisi mebusan kanunu mahsusuna tevfiikan millet tarafından intihap edilmiş mebuslardan müteşekkildir. Bugün mer'i olan umumi intihap sistemine göre yirmi beş yaşını ikmal edip file bir mahalde bir sene den fazla oturan her erkek mebus intihabına iştirak etmek hakkını haizdir. Fakat bazı istisnalar bu haktan mahrumdur.

Elyevm Japonyadaki müntehiplerin adedi takriben on iki milyona balıdır. Otuz yaşını ikmal eden her erkek de mebus intihap edilmek salâhiyetini haizdir. Şimdi meclisi mebusan azası 466'dır.

Nazırlar

Başvekilin riyaseti altında nazırlar kabineyi teşkil ederler. Başvekil siyaseti umumiye hakkında imparatora malûmat verip iradesine tevfiikan rûfekaşı bulunan diğer meclisi vükelâ azasıyla birlikte icrayı hükümet eder. Nazırların her biri birer dairenin reisi olduğu cihetle kendisine mahsus icraat ve muamelâtta mesuliyeti deruhte eder, ve bir nazır olarak imparatora hizmet ve sadakat borcudur.

Dilencilerle mücadele ve parasızlık

Budapeşte belediyesi dilencilige nihayet vermek için dilencileri şehir dışına sürmek mücadelesinden vazgeçmeğe mecbur olmuştur. Bu mücadele de şehirde dilenci kalmıyacağı ve halktan toplanacak ianelerin gerçekten muhtaç olanlara dağıtılacağı ümit edilmiştir.

Budapeşte şehrine, hakikaten muhtaç ve hiç bir geçim vasıtası olmayanları beslemek için bizim paramızla senede aşağı yukarı 625.000 lira lâzımdır. Halbuli yapılan müracaatlerde halkın vermeği vaadettiği meblâğlar ancak 200.000 liralık bir yekûnu doldurabilmiştir. Bundan başka yapılan yardım vaatlerinin bir çoğunun da tahsil edilemeyeceği anlaşılmıştır.

Londrada beğenilen Japon aktrisi

Japonya'nın saray ressamlarından birinin kızı olan Matmazel Miçiko Tan-kana bu hafta Londrada West Endin en lüks kabarelerinde danslara başlamıştır. Londralılar bu kıızı çok beğenmektedirler.

AŞK KÖRDÜR Fakat renklere karşı bilâkis pek hassastır!

"Aşk kördür" derler; fakat müte-

hassasların dediklerine göre renge karşı hiç de kör değildir.

Amerikalı ruhiyat mütehassıslarından Edith Ross diyor ki:

"Eğer erkek akadaşınızı efsunlamak istiyorsanız beyaz rob giyiniz.

Eğer sarışın iseniz hiçbir vakit kırmızı kadife giymeyin, sonra onu kor-

utursunuz.

Yaz mevsiminde pembe bir entari giyin, derhal size aşık olur."

Amerikalı mütehassıs kadının bu sözlerini İngilterede bir mütehassıs da baki nasıl teyid ediyor:

"— Bu sözleri belki manasız zanneder bulunur. Fakat şöyle olmadığımızı biz de kaç defalar ispat ettik.

Bu hakikaten çok mantıktır. Kırmızı, sıcaklık, hararet ihtirası ve saire gibi fizik şeyleri temsil eden renktir.

Maviler, ruhi renklere, Gökün mavileri, ufukun mavisi gibidir. Gökün mavisi, aydınlık ve sevincin rengidir.

Beyaz menfi bir renktir. Naziklik temini ve bir kadının şahsiyeti için mü-

lâzım olan kadını, isiri bir cisim yani kuvvetli bir ruh gibi görünü-

yor. Güçlü ve kuvvetli bir adamın onu a-

ldır ki kadın izzetini ve kadınlığını

Sarımsılar tabiaten nazik ve hemen kırılacak biçimde olduklarından kırmızı elbiseler içinde boğulacakmış gibi görünürler. Pembe ketene gelince, bizim ilk fırçatı resim gölgemiz bu renktir ve gül koncalarıyla münasebetli olduğu için, aşkla, hayalle ilişkisi vardır."

Büyük film kumpanyalarının mütehassısları, kendi renklerini seçmeleri için yıldızları serbest bırakmakta ittifak etmişlerdir. Bunlar serbest bırakıldıkları zaman rollerini daha iyi yapmaktadırlar.

Gomon - Britiş film kumpanyasının elbise mütehassısı bakın ne diyor:

"— Yıldız, giydiği elbise renginin kendisine yakışmadığını hissedince ekseriya rolünü berhad temsil eder. Meselâ Jessi Matiyus bu işte çok hassastır. Facia sahnelerini daima kırmızı elbiselerle oynar; sadece dans ettiği sahnelerde mavî giyer. Bu rengin kendisine sevinç hissi verdiğini ve hafif yakıllı yaptığını söylemektedir.

Diğer taraftan Mac İvans, dram rollerini daima siyah kadife elbiselerle oynamayı tercih eder.

Sevimli sarışın Anna Lee renge karşı çok hassas bir artisttir. "Yeşil" ben en çok mes'ut eden renktir, beyazla gri renkler beni neşlendirir. Kırmızı ise beni tarif edilmeyecek kadar sıkardemektir.

HABER

AKSAM POSTASI

IDARE EVİ

Istanbul Ankara Caddesi

Posta kutusu : İstanbul 214

Telgraf adresi : İstanbul HABER

Yazı işleri telefonları : 23872

İdare ve ilân : 24870

ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Yabancı
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	730 "	1450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

Sahibi ve Neşriyat Müdürü:

Hasan Rasim Us

Basıldığı yer (VAKIT) matbaası

HABER'in

Güzellik Do toru

Kuponu:

Türkiyenin nüfuzu

Şarkta her an artmaktadır
Jiornale Hariciye Vekilimizin Milâno
seyahatinden bahsederken böyle yazıyor
Tevfik Rüştü - Çiyoano mülâkatı
3 şubatta Milânoda yapılacak

Önümüzdeki ayın üçünde Hariciye vekilimiz Tevfik Rüştü Aras İtalya hariciye nazırı Kont Çiyoano ile İtalyanın Milâno şehrinde buluşacaklardır. İtalyanın Montrö mukavelenamesine iltihakı, iki devlet adamı arasında görüşülecek ehemmiyetli meselelerden birini teşkil edecektir.

Bir İtalyan gazetesinin sayanı dikkat makalesi

İtalyan gazetelerinden Jiornale d'Italia diyor ki:

"Türkiye cumhurreisi Atatürk'ün mü messillerile Musolini arasında 1928 senesinde Milânoda bir mülâkat vukubulmuştu. Bu görüşme ile iki devletin dostluk mesaisinin ilk temeli kurulmuştu. Türkiye hariciye vekilinin 1933 deki ziyaretinden sonra da bazı devletler bilhassa Cenevredeki faaliyetlerle Türk — İtalyan dostluğunu ihlâl etmek istediler. Fakat Akdenizde müşterek menfaatleri olan Türkiye cumhuriyeti ile İtalya arasındaki dostluk bu teşebbüsten müteessir olmadı.

Bütün dünyaca takdir edilen Atatürk'ün idaresindeki genç Türk hükûmetinin nüfuz ve tesiri şarkta her an artmaktadır. Atatürk'ün nüfuzunun her yanda artması İtalya için kat'iyen mahzurlu olmaz. Bilâkis Akdenizde Türkiye ile samimiyetle teşriki mesai İtalyanın büyük arzusudur."

Hariciye vekilimizin İtalyaya daveti Ankara'da memnuniyet uyandırmıştır. İtalyanın Ankara büyük elçisi dün Başvekil İnönü ve hariciye vekil vekili Şükrü Saracoğlu tarafından kabul edilmiş, müteakiben Başvekilin riyasetinde kabine toplanmıştır.

İngiliz gazetesine göre

İngilizce Niyuz Kronikl gazetesi dip lomatik muhabiri Vernon Bartlet yazıyor:

Anladığımız göre Türkiye hariciye vekili doktor Rüştü Aras, Milletler ce-

miyeti konseyi biter bitmez Düseyi ziyaret etmek üzere İtalyaya gidecektir. Hariciye vekillerinin herhangi yoldan geçmesi esnasında bir takım riva-yetler çıkmasının önüne geçilemediğini şu günlerde, bu ziyaret dahi hayli alâka uyandıracaktır.

Bu ziyaret hakkında iki ihtimal ileri sürülebilir:

İtalya Başvekilini Sinyor Mussolini son zamanlarda kış sporları yapmaktadır.

- 1) Türkiye hariciye vekilinin İtalyaya gidişi Akdenizdeki gerginliği izale için atılan bir diğer adım olabilir.
- 2) Yahud Sancağın istikbali hakkında Türkiye ile Fransa arasındaki ihtilâfla alâkadar olması muhtemeldir.

Japonyada vaziyet çok karıştı

Tokyo, 25 (A.A.) — General Ugaki'nin yeni kabineyi teşkil etmemiş olması, prens Sayoni ile Tüze bakanı Yuasa ve devlet şurası başkanı Hirano'nun tavsiyeleri üzerine olmuştur.

Generalin kabineyi teşkil etmemiş olması parlamento ve ekonomi mahfelleriyle matbuatta iyi karşılanmıştır. Generalin partilerle bir anlaşma teminine ve orduyu devlet idaresine müdahaleden menetmeğe çalışacağı anlaşılmaktadır.

Yeni başvekil kimdir?

70 yaşında olan General Ugaki Minseito partisi tarafından teşkil edilen beş kabinede beş sene Sü bakanlığı ve korede beş sene umumi valilik yapmıştır.

Ordu gene muhalif

Tokyo: 25 (A. A.) — Her iki meclis, Ugaki'nin kabinesini teşkil edeceği zamana kadar içtimalarını tehire karar vermişler ve tatbik etmişlerdir. Çünkü İmparator, yeni başvekil kabinesinin teşkili için bir mühlet vermiştir.

Siyasi fırkalarla gazeteler, Ugaki'nin başvekil olarak intihap edilmesini müsait surette karşılamaktadırlar. Ancak ordu, muhalefet emâreleri göstermeğe başlamışlardır.

Ordunun metalibatinın şunlar olduğu söylenmektedir:

- 1 — Yeni kabinede siyasi fırkalar mensup hiç kimse bulunmayacaktır.
- 2 — Yeni kabine teşekkül edince diyet, fesholunacaktır.

Sanayiciler muhalif

Tokyo: 25 (A. A.) — Endüstri mah-

felleri, kabineyi teşkil etmemiş olan General Ugaki ile teşriki mesai etmiyeceklerini bildirmişlerdir.

Vaziyet çok karışık

Londra, 26 (Hususî) — Japonyada vaziyet karışık bir safhaya girmiştir. Erkâniharbiye, Japonyada askerî bir diktatörlük ilânını, Sovyet Rusyadan ma da İngiltereye muhasım bir cephe alınmasını istemektedir. Meseyito partisi mümessili cenabi gazete muhabirlerine şunları söylemiştir:

"— Partimiz mücadelesinde devam edecektir. Mülki idarede ıslahat, beynelmilel siyasete ordunun karışmaması, gizli diplomasi sarfımsar ederek Japonyanın beynelmilel politikadaki mevkie, Alman, Japon ittifakı hakkında eski hariciye nazırının parlamentoya yanlış malûmat vermesi üzerine hasıl olan karışık vaziyetin tenviri için çalışacağız."

Askerî makamlar idare mekanizmasını eline almak için derhal bir askerî diktatörlük istemektedirler. General Ugaki'nin kabineyi teşkil etmemiş olması bunları tatmin etmemektedir.

Seyüykay partisi lideri Hamada şunları söylemiştir:

"—Ordunun siyasetini eline alması JaPonya için felâkettir. Otuz yıldanberi Japonya böyle karışık günler yaşamamıştır."

Fecî bir muziplik : Zavallı ihtiyar Terlemek için fırına girmiş

Düzcede garip ve gülünç bir vaka olmuştur: Şehre üç kilometre mesafede Cevad Türkoğlu çiftliğinin yanındaki dükkânı Baba Tahir isminde bir ihtiyar tutmaktadır. Baba Tahir birkaç gün evvel hastalanmış, soğuk algınlığından kurtulmak için ne yapması lâzımlı olduğunu çiftlik yanasmalarından Mehmede sormuştur. Muzip bir adam olan Mehmet de bir fırına girip uzun müddet kalmasını tavsiye etmiştir. Baba Tahir bu tavsiyeyi sahi zanne ederek kabul etmiş, çiftliğin büyük fırını yakılmış, Tahir don gömlekle içeri girmiştir. Mehmet de hemen fırının kapağını kapıyarak dağa odun kesmeye gitmiştir.

Baba Tahir ilk dakikalarda sıcaklığa tahammül etmişse de sonradan inlemeye başlamıştır. O sırada fırının önünden geçen bir adam içerdeki iniltili işitmiş, fırın kapağını açarak bayıla derecesine gelen Baba Tahiri kurtarmıştır. Baba Tahir tedavi altına alınmıştır.

14 yeni harp gemisi alıyoruz Alman menbalarının haberleri teyid edildi

Alman bahriye yıllığında yeni harp gemilerimiz hakkında bazı malûmat veriliyordu. Buna göre bazı tonluk iki krovazör, dört tane muhrip, dört denizaltı gemisi; dört tane biner tonluk mayın gemisi inşa edilmektedir. Denizaltı gemilerinden ikisinin Yavuzu yapan Hamburgdaki Alman tezgâhında, diğer ikisinin de İzmitte inşa halinde bulunduğu da ilâve ediliyordu.

Alman bahriye yıllığının verdiği bu haber Ankara'da Millî Müdafaa Vekâletince de teyit olunmuştur. Yalnız donanmamızın değil ordumuzun ve hava kuvvetlerimizin de satveti için mühim siparişler yapılmıştır.

Balkanlarda müşterek pul

(Baş tarafı 1 incide)

Yunanistan, Yugoslav ve Çekoslovak mümessilleri dün sabah şehrimize gelmişlerdir. Romanya mümessilleri de bugün geleceklerdir.

Türkiye, Yunanistan ve Yugoslavya ve Çekoslovakya mümessilleri dün öğleden sonra ilk toplantıyı yaparak çalışmaların esaslarını tesbit etmişlerdir.

Şehrimizde toplanan bu konferansın maksat, gelecek sene Kahirede toplanacak olan beynelmilel telgraf kongresine tevdi edilecek tezi hazırlamak tır.

Balkan antantı ve küçük antant devletlerinin bu müşterek tezi, gelecek sene Türkiye tarafından beynelmilel kongreye tevdi ve müdafaa edilecektir.

Yugoslav mümessili Popović, dün gazetecilere verdiği beyanatta ezümle demiştir ki:

"— Bu konferansta bütün mümessiller tekliflerini yapacaklar ve bunların münakaşası neticesinde gelecek sene Kahire beynelmilel kongresine tevdi edilecek müşterek tezi hazırlıyacaklardır."

Beynelmilel kongreye yapacağı teklifler hakkında şimdiden bir şey söylenemezse de, zamanla, telgraf işlerinde birçok yenilikler yapılması icap ettiği muhakkaktır."

Müşterek posta pulu
Balkan devletleri tarafından müşterek bir posta pulu kullanılacağı rivayetleri hakkında da, Yugoslav mümessili şöyle demiştir:

"Bu teklif geçen seneki Bükreş iktisat konferansı esnasında yapılmış ve esas itibariyle kabul edilmiştir. Halihaırda bu pulun şekli ve resmiyle meşgul olunmaktadır. Bu kolay bir iş değildir. Pulun üzerinde avni res'im bulunacak ve yalnız üzerindeki yazılar her memleketin lisanında olacaktır."

Bu pulun önümüzdeki Balkan antantı konseyinin toplantısından sonra mevkili tedavüle konacağı ümit edilmektedir."

Üç günde 18 sant kar yağdı Amerikada yarım milyon in versiz, yurtsuz kaldı

Kar üç gün fasıllı bir şekilde yağdıktan sonra dün öğleden sonra kesildi. Üç gün içinde 18 santim kar yağmıştır. Rüzgârın sürati de saniyede on beş metreden beş metreye indi. Buna mukabil soğuk şiddetlendi. Dün akşam üzeri ve sabah hava şimdiye kadar görülmemiş derecede soğuktu. Hararet bu sabah sıfırın altında beş dereceye kadar düşmüştür. Dün azami hararet zait yarım idi. Fırtına kesildiğinden Boğazda ve Limanda bulunan vapurlar dün akşam yollarına devam etmişlerdir.

Evvelki gün bir kadınla bir erkek kardan ayakları kayarak düşmüş, erkek ağır yaralanmış, kadının da sağ bacağı kırılmıştır.

Dün akşam da Çağaloğlu yokuşundan inen Reşadiyeli Bayramın ayağı kayarak düşmüş, başından ve belinden ağır surette yaralanarak hastaneye kaldırılmıştır.

Anadoluda kar

Dört gün evvel İneboluda başlayan fırtına şiddetli bir surette devam etmektedir. Kara yolları tamamen kapanmıştır. Deniz münakalâtı da kesilmiştir.

Kastamonu yolu da tamamen kapanmıştır. Postalar işliyememektedir. Yolun açılmasına çalışılmaktadır.

Kara kıy Trabzon'da da hükümünü sürmektedir. Tuz satmaktan dönen dört Karacahisarlı on iki hayvanla Ürküp civarında donmuşlardır.

Bundan başka bir avcı da Kızılırmak köprüsü civarına tipiye tutularak donmuştur.

İzmitte de kar yağmaktadır. Adapazarı, Hendek, Kandire arasında münakalât güçlükle yapılabilmektedir. Egenin her tarafında müthiş soğuklar hüküm sürmektedir.

İzmir ve Alaşehirde hararet çok düşüktür. Kula köylerinde halk evlerinden çıkmamaktadır. Kediz nehri donmuştur. Bu nehrin şimdiye kadar donduğu görülmemiştir.

Bir Yunan vapuru karaya düştü

İstanbuldan Hamburga iki bin ton

buğday götürmekte olan Yunan vapuru da Van ağzı raya oturmuştur.

Mürettebatın bir kısmı dini kurtarmaya teşebbüs hüküm süren şiddetli fırtınanın devirmiş ve yedi kişi boğulmuştur.

Berne, 25 (A. A.) — Albatı şimal kıyılarında çok şiddetli fırtına hüküm sürmektedir.

Oslo — Veksi isimindeki bir Norveç vapuru dümeninden kırıldığını bildirerek girmiş, iki vapur imdadına gelmiştir. 28 kişiden mürekkep olanından ikisinin yaralandığı bildirilmektedir.

Varşovada grip

Varşova, 25 (A. A.) — Grışovada her gün 15 bin kişi

maktadır.

Amerikadaki feyezan

Newyorktan gelen haberler merikadaki tuğyan gittikçe kespetmektedir. On iki dev

Meskensiz kalanların sayı milyona yaklaşmıştır. Has

edilemeyecek derecede çoktur. İndiya Napolis şehrinde

ilân edilmiştir. Bir hapishanede suların teminli karşısında mahpuslar

mişlerdir. Vukubulan arbede

ölmüştür.

Çinçinatide çıkan yangın yanmıştır. Yağan yağmur evler çökmektedir. Su altında saha, İngiltereye Gal men

daha büyüktür. Suların bastığı yerdeki yeliler ve tayyareler taraf

tarılmaktadır. Ohyoda 100

muştur.

Ohyo Misisipi vadilerine vetler sevkedilmiştir. Burada ziyan 270 milyonu bulmuştur.

Bir Türk kadını şehit edildi

Şamdan gelen haberlere göre Hata. ya dair Cenevrede hazırlanmakta olan anlaşmanın teferruatını işiten Suriyelilerden bir kısmı hayret ve heyecana düş

Cenevrede dünkü müzakereler

(Baş tarafı 1 incide)

met merkezlerinden talimat istemiştir. İngilizlerin de ıstırah ettiği Türk — Fransız murahhas toplantıları pek çok getin müzakere devreleri geçirmektedir. Hususî müzakereler bugün de devam etmektedir.

Jurnalmı saçmaları

Paris 25 (A.A.) — Cenevrede İskenderun Sancağı hakkında hasıl olan anlaşmadan bahseden Le Journal gazetesini bu hal tarzının müstakbel Suriye devleti içinde bir devlet tesis ettiğini ve Suriyenin Arap olma yolunda ilerlediğini bildiriyor ve diyor ki:

"Fransa, bu sistemle nazari bir Suriye birliği ile filî bir ayrılık karışıklığına idame edecektir. Bu hal bir Türk tahakkümü ve Türkiye ile Arap Suriyesi arasında anlaşmazlıkları intaç edecektir."

Bayan Löbrön Paris elçiliğimizde

Pariste Fransa cumhurreisinin refikası Bayan Löbron, Paris büyük elçimizin refikası Bayan Davazı ziyaret etmiş ve dolayısıyla bayan Davaz tarafından bir kabul resmi yapılmıştır.

Paristeki bütün sefirlerin ve siyasi ricalin refikaları bu toplantıda bulunmuşlardır.

müş, nümayişler yapmışlar. Türk konsolosluğu

zı nümayişler yapmışlarsa da

Bu nümayişin bir teşvik eseri

anlaşılmaktadır. Aklı başında

ler bu harekettten müteessir

Bir şehit daha

Humusdan bildirildiğine göre

lukta çeteler tarafından bir

öldürülmüştür.

Şamdan gelen haberler, Suriye

niyet edilen bazı kimselere

ta tarafından vesika ile silah

diğini bildiriyor.

Radyo yasağı

"Yeni Adana", gazetesinin

Zehirli gazlardan korunmasını öğrenelim

Aile reislerinin hayatî vazifeleri arasında bir yenisi ilâve edilmiş bulunuyor; Bir hava taarruzunda ailesi efradını tehlikeden korumasını bil-taarruzlarında nasıl hareket edileceğini, hava ehemmiyetinde işler arasında girmiştir.

☆

Gaz setleri

Zehirli gaze karşı emniyeti daha ziyade artırmak ve taarruz esnasında zehirlenmiş havanın sonradan sığınma- ederi" denen mâni olmak için "gaz Bunlar sığınmağın kapısı önündeki a- ralıklar olup buradan sığınmağa girilir ve tıpkı sığınmak gibi gaze karşı mah- tek bir aralık kâfidir. Fakat büyük evlerde veya haber bekleme merkezle- ri olan yerlerde en az iki aralık olur. Böyle aralık olmayan yerlerde sığı- yol bir duvarla bölünerek bu tarzda hazırlanmalıdır. Fazla değişikliğe ve masrafa lüzum olmadan, bu temin o- lundabilir.

Sığınmağa nasıl girmeli?
Gazlanmış sahada bulunan birisi bi- lahare sığınmağa girmek isterse ilk gir- diği ön aralıkta üst elbisesini çıkarır ve zehirden temizlenmesine gayret e- der. (Zira elbise zehirli maddeleri em- meler). Sonra ikinci aralığın kapısını açar. Girer ve gaz maskesini oraya a- rıya ve ayakbağı giyer, sonra sığınmağa girer. Sığınmağa bu yavaş ve tedricî gi- rirmesine zehirli havasının oraya sığınmağa mâni olur.

Sığınakta tertip ve hazırlıklar
Sığınaklarda rahat ve sakin kalabil- mek lazımdır. Oturma yerleri, yaşlı- lar ve çocuklar için yatma yerleri ol- labi da bulunmalıdır. Bundan başka sığınakta temiz su, yiyecek ve ica- zatları bulunmalıdır. Zira petrol ve benzin seher havanın çabuk bozulma- kına vasıtaları ve tahliye işleri için kirek, kazma v. s., şeyler hazır bul- tur.

Sığınmağın önündeki aralıkta bir he- ra meselâ içinde hafif kirek kaymağı bulundurulur. Bu aralıkta kirek kaymağı pamuk ve ağaç sopalar bu- yutular. Bunların dışardan içeri- ye girerler kendilerini zehirli gazden temizleyebilirler. Gazli elbiseler için de aralıkta içinde kirek kaymağı bu- lunan bir fıçı kab lazımdır ki, elbise- ler içine atılsın.

Sığınakta "korunma evi" bekcisi, ya- ni onun vekili ev halkının doğru dü- şüne hareketine nezaret eder. Bilhassa mak ve garbı söylemek suretiyle kıy- yıya nakavir. Havayı temizlemek için su veya yizde 2 sabun mahfûlû herhangî bir nişkürtücü ile nişkürtülür.

Ev halkı, sığınmağı ancak korunma evi âmirinin kat'i müsaadesi üzerine terkederler.

Her evde bir amir
Şahsi korunmayı temin için evde elzî bir teşkilât lazımdır. Her evde yapmak için mes'ul birisine ihtiyaç vardır. Buna "hava korunma evi âmi- ri" denir. Bu zat ciddi ahvalde daima hazır bulunmalıdır. Ve evde nezarete me- masi birisi veyahut hava korunma fa- al teşkilâtı mensuplarından olmalı- dır.

Bu vazife itimada büyük kimseye ve- timadına mazhar bütün ev halkının i- stikamatiyle yapılır. Bu amir sivil hava korun- ma teşkilâtının kurulmuş ve gidişinde en- de artık korunma işi başlamalıdır.

Ev âmirinin vazife ve selâhiyeti
Ev halkının irşad ve tenviri, şahsi

korunma tedbirlerinin hazırlık ve tatbiki âmirin vazifeleri cümlesinden- dir. Ciddi ahvalde bu zat resmî makamların emri altına girer ve bütün verilen emir ve talimatın tatbikından mes'ul tutulur. Bu zat evde yangına karşı alacak tedbirleri tanzim ve tatbik eder. Eğer bütün ev halkı sivil hava korunması hakkında durmadan tenvir ve ikna edilmişlerse bu zat ilk iş olarak evin her ailesiyle temas ve bunlardan her birisi için tehlike altın- daki vazifeleri hakkında bir iş plânı tesbit eder. Bilhassa büyük evlerde bu tertip ve nizam çok ihtiyaç vardır. Zira aksi halde tehlike altında karışıklık ve panik çıkar.

Umumi tehlike işaretinden sonra 1. sık ve ateş yanmasının devamı, çocukların kimsesiz kalması, büyük evlerde halkın bir tek merdivene hücumu, ev- velce hazırlanmamak yüzünden lüzum olan yerlerde su bulunmamak, sığın- mağa örtü almamak yüzünden halkın ü- şimesi ve yiyecek almayı unutmak gi- bi mahzurların vukubulmaması için evin muhtelif ailelerine talimat verir ve aksini meneder.

Ev âmiri, ev sakinlerinin mevcut olmadığı zamanlarda her bölmenin anahtarına malik olmalıdır ki icabında her tedbiri bizzat yaptırabilsin. Yal- nız bu anahtar tevdi keyfiyeti bile ne kadar büyük bir itimadın şart olduğu- nu gösterir, bununla beraber her tür- lü suistimali bertaraf için anahtar mühürlü bir zarf içinde kabul olunur.

Amir, ev sakinlerinden kendisine yardımcı seçer ve bunlardan ev itfai- yesini kurar.

Isık söndürme

Ev âmirinin mühim bir vazifesi de gece hava taarruzlarında bütün ev ışı- larını söndürmektir. İKAZ işareti ü- zerine bütün evin ışıkları lüzumu ka- dar azaltılır ve TAYYARE TEHLİ- KESİ işaretinde bütün ev karanlıklaş- tırılır. Bu suretle saldıran tayyareci- nin işi pek güçleştirilmiş olur. Harb halinde ev âmirine bir ev polisi ve sa- lâhiyeti terettüp eder. Tavvare tehli- kesinde ev âmirinin vereceği talimata mutlaka itaat olunur.

Karsılıklı yardım

Evde şahsi korunmayı temin etmek- le de iş bitmiş sayılmaz. Tayyareler, o kadar çok yerlere muhtelif bombalar atarlar ki, resmî yardımcı teşkilât her yere yetişemez. Bu sebeple ev blokla- rında "blok yardımcı teşkilâtı" yapı- lır. Maksud, icabında karşılıklı yardım dır.

Blok halkı içlerinden bir zatı "hava blok âmiri" seçerler. Bu âmir, blok da- hilindeki ev hava âmirleriyle irtibatla bulunur. Blok çerçevesi içinde, münâ-

sip ve orta bir yerde "blok deposu" ve içinde de, kürek, kazma, kova, tulum- ba, hortumlar, merdivenler, sargı ta- kımları ve diğer lüzumlu âletler bulun- durulur. İcabında sedyeler ve yardım- cı insanlar da bu depo civarında bulu- nurlar.

Bir eve düşen bombalar yangın çı- kartır da ev teşkilâtı söndüremezse, derhal blok yardımcı teşkilâtı yardı- ma koşar. Bu da başa çıkmazsa o za- man resmî itfaiye işe karışır.

Resmî makamların yardımı

Düşmanı hava taarruzlarında uçak- larla, top ve makineli tüfeklerle defet- mek keyfiyeti askerî bir iştir. Sivil ko- runmanın icap ettirdiği diğer vazife- ler, bir takım teşkilâtların yapılması- nı lüzumlu kılar ki şunlardır:

1 — Uçak gözetleme ve haber ver- me teşkilâtı:

Memleketin her tarafına dağınık o- larak kurulmuş hava gözetleme ve ha- ber postaları ve merkezleridir ki u- fukları ve gökleri dürbin ve diğer â- letlerle arıyarak düşman tayyare fi- lolarını bulur, maksatlarını anlar ve haber verirler.

2 — İkaz teşkilâtı:

Tehlikeye uğrıyacak şehir ve mahal- halkını tehlikeden haberdar ederler. Bu gözetleme ve alarm işlerinde aske- rî makamlarla, posta, telgraf ve mm- takanın sivil memurları birlikte çalış- ırlar. Fakat orduya mensup teşkilâtı, hava haber postalarında veya ikaz merkezlerinde kullanılmazlar. Bu va- zifeler için gönüllü, fakat iyi yetiştir- lmiş insanlar lazımdır.

3 — Emniyet ve yardım hizmeti:

Kaçınmak mümkün olan zararları en az dereceye indirmek için emniyet ve yardım teşkilâtı yapılır. Şahsi ko- runma işleri de burada biter. Bundan sonra resmî yardım teşkilâtı başlar. Bu teşkilât şunlardan ibarettir:

a — Emniyet kıtası: emniyet ve in- zıbatı muhafaza için,

b — Sıhhiye: Çabuk sıhhi yardım ve ilk tedavi için.

c — İtfaiye: büyük yangınları söndürmek için.

d — Gaz arayıcı ve temizleyici kıta- sı: zehirli gazları bulmak ve temizle- mek için.

e — Teknik kıtalar: Hasara uğra- mış elektrik, havagazi, kanalizasyon, su ve muhabere yollarını tamir için.

f — Enkaz kaldırma kıtaları: Cad- delerdeki enkazı kaldırmak ve vukû- mava vîz tutmuş binaları yıkmak, vahut muvakkat desteklemek için.

Büyük şehirlerde, yardımcı teşkilâ- tın çabuk yardımını mümkün kılabi- mek için bunların, icabına göre mahal- le (Rayon) lara taksim edilmeleri lâ-

Krup silâh fabrikaları refaha kavuştu! Bu fabrikaların amelesi 250 bin kişiye çıkarılıyor

Berlinden yazılıyor:

Dünyanın en büyük mühimmatı harbiye fabrikası olan Es- sendeki Krupp ima- lâthaneleri önümüz- deki bir iki ay zar- fında kullandığı a- mele ve müstahdem sayısını tam iki yüz elli bin kişiye çık- aracaktır.

Umumi harpten ev- vel -Almanyanın en büyük mühimmat fabrikası 60.000 a- meleden fazlasını "Hitler'in teslihat kraliçesi" adı verilmekte olan Barones kullanmamıştı. Hat -Berta Krupp ile kocası Doktor Güstav Krupp von Bohlen und Holbach.

manında bile Krupp fabrikasının ame- le sayısı ancak 120.000 kişiyi bulmuş- tu.

Son ay zarfında Krupp yüzde on iki temettü dağıtacağını ilân etmiştir ki, bu hal 18 senedenberi birinci defa ola- rak vukubulmaktadır. Son beş senedir Krupp müesseselerine yapılan ilâveler fabrikayı 1914 de olduğundan beş mis- li daha büyüttüştür. İmalât kudreti de iki misli artmış bulunmaktadır.

Matbuat Cemiyetinin yıllık balosu

"Basın Kurumunun her sene olduğu gibi bu yıl da tertip edeceği balonun hazırlıkları bilmek üzeredir. Balo, Kurban bayramının ikinci günü akşamı Maksim salonlarında ve- rilecektir. Seçilmiş bir heyet, bu hususta ge- cell, gündüzlü mesai sarfetmektedir. Koti- yon ve hediyelerin zenginliği ile şöret ka- zanan Basın kurumu balosu aynı zamanda, davetlilerin de seçilmişliği ile maruf bir telâki yeridir. Basın Kurumu balosu, me- ysimin en nezih ve güzel eğlencesi olacaktır."

1000 kelime ile kendi kendine Almanca

Die Familie Schneider

Resim : 2

1 — Die Gäste: (misafirler). 2 — Herr Richter: (Her Richter). 3 — Frau Richter: (Frav Richter). 4 — Georg. 5 — Else. 6 — Das Dienstmädchen: (hizmetçi). 7 — Die Tür: (kapı). 8 — Herr Schnei- der: (Her Şnayder). 9 — Frau Schneider: (Frav Şnayder). 10 — Ein Junge: (bir erkek çocuk). 11 — Ein Mädchen: (bir kız çocuk). 12 — Der Vetter: (iki kardeş çocuğu "erkek"). 13 — Cousine: (iki kardeş çocuğu "kız"). 14 — Die Hand: (el). 15 — Die Großeltern: (dede ve nine).

zımgelir. Meselâ her 5000 nüfuslu bir muntaka bir "korunma mahallesi" sa- yılarak oraya bir "mahalle âmiri" ve- rilir. Bunun emrinde, emniyet, itfaiye, sıhhiye kıtaları ve icabında bir "ha- ber ve irtibat mangası" bulunur.

Mahalle âmiri, kendi muntakası da- hilindeki blok imirleriyle irtibatla bu- lunur ve icabında komşu mahalleden yardım isteyebilir.

Hava korunma bölgeleri (Bezirk):
Nüfusu 20.000 kadar olan yerler, birer muntaka vücuda getirirler. Mm- takanın hava korunma âmiri ve ihti- yat yardım kıtaları bulunur.

Nüfusu 100.000 e kadar olan şehir veya endüstri muntakaları, muntaka- lara taksim olunurlar. Fakat bütün bu taksimat kat'i olmayıp ihtiyaç ve mahallî geraite tâbidir. "Ulus,"dan

DENİZ MENKİBELERİ

— 12 — Yazan: A. Cemalettin Saracoğlu

“Demirhisar,, in heyecanlı sergüzeşleri “Demirhisar,, da üçüncü torpito tüyübe sürüldüğü sırada ufukta kesif duman bulutları belirmişti

Birinci torpitonun foga edildikten sonra elli metre gider gitmez battı. Gören Alman mütehasşısı Fon (Kayzerling) ikinci torpitoyu da foga etti. Fakat heyecan ve utancın dan olsa gerek iyi nişan alamamış olmamalı ki tüyüpten çıktıktan sonra muntazaman seyretmiş olan bu torpito (Manitu) nun baş tarafını âdeta sıyırıp geçmek suretiyle hedefe isabet etmeden boşa gitti.

Bu suretle “Demirhisar,, cüretkârane seferine çıktığı andanberi beş torpito atmış oluyordu. Bu torpito lardan dördü Almanlar, yalnız bir danesi bir Türk zabiti tarafından atılmıştı. Almanlar tarafından atılan dört torpito boşa gitmiş, Türk zabiti tarafından atılan tek torpito hedefini bulmuştu.

Rakamların bu vuzuhu karşısında fazla bir müteale ilâve etmeden mevzuat döneceğim:

(Manitu) ya karşı atılan ikinci torpito da boşa gittikten sonra mecburi olarak sıra üçüncü ve sonuncu torpitoya gelmişti.

Binaenaleyh yedek olarak buldu rulan üçüncü torpitonun her şeyden evvel hava ile doldurulması lâzım geliyordu. Hummalı bir faaliyetle işe başlandı ve yarım saat içinde kâfi miktar hava basılarak torpito sürüldü. “Demirhisar,, bu işlerle meşgulken (Manitu) da boş durmuyor ve telsizle mütemadiyen:

“Demirhisar,, da telsiz cihazı olmadıktan sonra nakliye vapurunun bu istidat işaretleri karıştırılmamış ve (Maniton) sesini o taraflarda bulunan düşman muhriplerine iletirebilmişti. Ve bu yüzden “Demirhisar,, da üçüncü torpito tüyübe sürüldüğü sırada ufukta kesif duman bulutları belirmişti.

(Farsod draft = cebri cereyan) ile çalıştırılan ocakların püskürdüğü, her denizcinin gözünden kaçmıyacak kadar belli olan bu duman sayan hayret bir süratle yaklaşıyor, cesur Türk teknesinin vaziyeti müşkülleşiyordu. Gelenlerin düşman gemileri olduğunda şüphe caiz değildi. Öyle ya! İngilizlerin (Maniton) nakliyesinin yardımına Avusturya ve yahut Çin filosu koşmazdı ya...

Bu vaziyet karşısında üçüncü torpito da atıldı. Lâkin acele ile torpitonun hareket valfi açılmadığından o da hedefe isabet etmeden battı.

Almanya bahriyei ceridesinin şöretli torpito mütehasşısı fon Kayzerling yüz metre mesafeden sabit bir bir hedefe, sabit bir torpitobottan atmış olduğu üç torpitodan hiç birile düşman gemisine vuramamış, bu üç pahalı ve kıymetli silâhi hedefe isabet ettiremiyerek heba etmişti.

Türkün başına bu Almanları muşallat edenler için ne acı ders değil mi?...

HÜSRAN VE... FIRAR...

“Demirhisar,, üç torpitosunu attıktan sonra düşman nakliyesine isabet temin edemedikten sonra artık onu batıracak bir silâha malik bulunmuyordu. Torpitobottaki mini mini ve leblebi gibi mermiler atan, tüfek azmanı topla düşman gemisini batırmaya ne imkân, ne de ihtimal vardı ve göz göre göre tıklm, tıklm asker yüklü düşman gemisi elden kaçıyor du.

Fon (Firks) on mil süratle kuble ye seyredilmesini emretti ve “Demirhisar,, da on mil kadar kibleye rota tuttu.

Sonra rota iki kerte iskeleye alındı ve sürat te 12 mile çıkarıldı. Yarım saat kadar da böyle seyredildi. Bu anda düşmandan gelen dumanlar yaklaşmış ve bunların İngiliz destroyerleri olduğu fark bile edilmeye

başlanmıştı. Kumanda köprüsü üzerinde bulunmakta olan fon Firks yanındaki Türk arkadaşlarına en yakın Türk limanına yol verilmesini söyledikten sonra çarkıbaşıyı da yukarıya çağırarak, gittikçe yaklaşan düşman muhriplerini göstermiş ve torpitobota en son süratının verilmesini tenbih eylemişti.

“Demirhisar,, ı iki büyük destroyerle bir kruvazör takip ediyordu. Düşman kruvazörü, (Maniton) nakliyesinden denize dökülenleri kurtarmaya başlamış olduğundan cür'etkâr torpitomuzun peşinde iki muhrip kalmıştı. İngiliz kruvazörü (Maniton) dan can korkusuyla denize atılmış ve yahut acele mayna edildikten devrilmiş şkampavyalardan denize dökülmüş efradın pek çoğunu kurtarmış olmakla beraber 50 kadar düşman askeri boğulmuştu.

(Manitov) nun hücum esnasında sahne olduğu intizamsızlıklar fransız ve İngiliz matbuatının şiddetli tenkitlerini davet ettiği de sonradan işitildi; denizleri boş zannederek nakliye gemilerini himayesiz bırakan mesul makamlar hücumlara uğradı. İşte İngiliz kruvazörü denizden İngiliz askeri toplarken “Demirhisar,, ile onun peşine düşmüş olan düşman muhripleri arasındaki mesafe de gittikçe kısalıyordu.

(Devamı var)

HAREM AĞASININ OĞLU

Macera ve aşk romanı

— 73 —

Yazan: (Vâ-Nû)

Sandıktan hiç umulmadık bir anda Hasanın annesi olan casus kadın çıktı. Kendisini ihbar eden oğlunun karşısına dikildi

Geçen tefrikaların hülâsası:

Hasan, Hristiyanlara casusluk eden sahte mühtedi annesini saraya ihbar etmek istiyor. Fakat felek, onun önüne aynı suretle sahte mühtedi olan Safiye sultanı çıkarıyor. Safiye sultan da, Hasanın annesi Hidayet namı diğer Mariya gibidir! Şimdi, Hasanla, Safiye sultan, sarayın içinde karşı karşıyadır. Mecliste başkaları da var.

* * *

Hasanın sırtından bir ispazmoz geçti. Yan gözle Nesime baktı. Onunla bir lik olarak bir şeyi gizlememişler miydi?

Başkadm, Hasanın, şaşkın şaşkın Nesim ağaya bakmasında bir fevka ladelik sezdi. O, son derece zeki, kur naz bir kadındı. Bu gibi insanların bir şey sakladıklarını, hallerine bakınca anlardı.

Muhabatının ahvali ruhiyesine de tamamıyla vâkıf olmuştı.

— Hasan... dedi. Doğruyu söyle. Nerede olduğunu unutmamalımsın. Ben den bir şey saklanmaz. Halbuki sen.

Parmağını uzattı. Kaşlarını büsbütün çatı. Sesini ağırlaştırıp hâkimleş tirerek:

— Sen... Sen benden bir şey sakla mak istiyorsun. Fakat “bize” her şey, her şey malumdur... Anlıyor musun?

Hasan, titriyerek:

— Anlıyorum... diye ezilip büzül dü,

— Anlıyorsan söyle...

Hasan, bir kere daha, türkük türkük

Nesime baktı. Titreme nöbeti bu sefer haremağasma sirayet etmişti.

— Eyvah... Dimyattaki pirince giderken evdeki bulgurdan da mı olacağım?... İkbâl merdivenine çıkayım der ken kelle de mi gidecek?...

Böyle düşünüp korktuğu, titrediği esnada, Hasan, kuzu kuzu anlatmağa başladı:

— Sultanım! Senden sakladığım şu idi: Bu haremağasıyla annem vaktile temastaymış... Ondan divanda atılan müsvedde kağıtlarını satınalmış da fasid fikirlerini kullanmış...

Safiye sultan hayretini gizledi:

— Demek ki senin annen işi bu de receye kadar varmış, öyle mi?... Ve sen...

Haremağası yerlere kadar içildi. Yerleri öptü:

— Ah, beni affedin sultanım... Siz den bunu gizlemezdim... Fakat işte, korktum... Onun için sakladım...

Başkadm:

— Götürün bunu!... diye bir işaret verdi!

Götürdüler.

Nesim, kapıda yalvarıyordu:

— Beni öldürtme... Boğdurtma... Bana acı... Ben vallahi sana hizmet etmek istedim.

Başkadm şu emri verdi:

— Benim has dairemin odalarından birine hapsedersiniz. Kendisine yiyecek, içecek verirsiniz. Muhakeme edeceğim, neymiş anlıyalım...

Bu sözler, Nesimin yüreğine su serpti. Hiç değilse idam edilmesini anlamıştı.

Şimdi artık, odada, yalnız sultan, sandık, Hasan ve Safiye vardı. nın en sadık adamları vardı.

Başkadm, casusun oğluna dedi ki:

— Görüyorsun ki hiçbir şey gizli kalmıyor... Ben, her şeyi biliyorum, her şeyi yaparım... Bunu bana izniyle yaparım... Hatta bana hak mucizeler vücuda getirmek benim vermiştir... Buna inanıyor musun?

Bu harikulâde kadının sesinden kuvvetinin, mevkîinin, belki de zelliğinin Hasan üzerindeki tesiri tükçe büyüyordu. Bihassa, büyü hiyetle alâkasından bahsetmesi bütün müessir oldu.

— İnanıyorum!... diye kekeledi.

— Peygamberler, tımmetler, melekler ze gösterirlermiş, onların müesses bütünü kuvvetlendirirlermiş... san!... Ben de sana bir mucize gösteririm... Ve seni saadete kavuşturacağım...

— ?...

— Annenin de, babanın da namusunu haysiyetli insanlar olduklarını ispat edeceğim...

— !...

— Evet... Baban dirilecek, kavuşacaktır... Onun casus olduğunu halk anlıyacaktır... Bîlâkis senin Ali reis diye, onu, el üzerinde bekler...

— Annem?... Annem?... diye inledi...

— Annenin de o hareketleri sarayda esrar var...

— Aman sultanım?... Bu nasıl olur diyen soruyorsun...

— Nasıl mı olur diye soruyorsun? Sen bana inanacaktın hanı?...

— İnanıyorum, fakat...

— İnanmanın fakatı olmaz... nanır insan, yahut da inanmamı sana bir mucize göstereceğim...

Hasanın geldiği sandığın altından da, evvelce yapılmış esasl bir bat vardı. Buraya, sahte mühtedi dayet meharetle yerleştirilmişti. Şüphesiz ki, iyatrolarda, Hasan karşıtı bir sahne halinde, Hasan karşısına annesi çıktı.

Mezardan doğrulmuş bir cisim... Bu, pek heyecanlı bir manevra... Hasan, arkaya doğru sendeledi...

rile gözlerini kapadı.

Safiye sultan, ona:

— Korkma! - dedi. Sana bir şey yapacak değildir... Esasen, korkmazsın... Dini bütün bilirsin...

Mariyaya döndü:

— Değil mi?

Mariya:

— Eşhedüenlâilâheillâh... hadet getirdi.

Sonra, başkadm, Hasanla döndü.

— Gördün mü?... İşte sana kudretimin derecesini gösterdim...

neni buraya getirdim... Ve sana edeceğim ki, Hidayet kadını, sana nasılsa sana lâiyk bir annedir...

dan sonra da başka bir mucize çağımsın... İdam edildi sanılan babanı bilecektir... Ve siz namuslu bir aile halinde, hayatın ortasına rar evdet edeceksiniz... İslâm adınız hayırla anılacak... Fakat şartla...

Hasana bu kâfi gelmişti. Gözleri heyecanla acılarıyla soluyarak:

— Emret! - dedi.

(Devamı var)

Katibin yüzü sapsarı kesilmişti. Bellâmi devam etti:

— Sade bu kadar değil, seni hizmetime aldığım zaman, diğer kumarbaz arkadaşlarım yakalanıp delişe tıkdığını biliyordum. Sana bol aylık ve saklanacak bir yer temin ettim. Bundan pek memnundun, değil mi? Şimdi gözünü aç da beni dinle. Bu yeşil hayalet dalaveresi derhal bitmelidir. Bundan sonra gözüne yeşil görünün her şeyin üzerine ates edeceğim ve şurası muhakkak ki, kimse beni herhangi bir ölümden mes'ul tutamaz.

Bellâmi ayağa kalkmış, katibinin yakasına yapışmış, onu şiddetle sallıyordu:

— Beni ters ve nalet olarak tanıyorsun, fakat beni aptal sanıyorsun değil mi? Aldanıyorsun dostum. Ben adamın ciğerlerini biririm. Haydi, söyle, otomobil saat beşte hazır olsun!

Ve bir baş işaretleri ihtiyar milyoner katibini savdı:

Savını odasına çekilince düşünmeğe başladı. Demek ihtiyar, her şeyi biliyordu. Savını bundan dolayı büyük bir korku geçirdi, sonra menunun oldu. Artık hergün “acaba biliyor mu?”, diye endişeler içinde çırpınmasma lüzum kalmamıştı. Evet, Bellâmi biliyordu ve bilmesine rağmen onu kullanmakta devam ediyordu. Savını saate baktı. Henüz dokuzdu. Saat beşe kadar vakti vardı. Hem gidip müsaade almağa da lüzum yoktu. Bellâmi, yalnız kalmak istediği zamanlar, rahat sız edilmesini istemezdi. Ona, saat beşte otomobil hazır olsun demekle, o saate kadar kimseyi görmek istemediğini anlatmış oluyordu. Esasen bazen bütün gün, hattâ birkaç gün üstüste efendisini görmediği günler oluyordu. Buna mukabil bazen da bütün saatleri onunla meşgul olmakla geçirdi.

Savını bir taksit bini ve Malda Vadele bir apartmanın önünde indi. Asansöre binerek ikinci kata çıktı, cebinden bir anahtar çıkartıp 12 numaralı dairenin kapısını açtı. Kapı güldürüşüne içerden, ağzında sigara; bir genç kadın görüldü:

— A... sen misin?

— Başka kim olabilir ki?

— Hizmetçiyi yumurta almağa göndermiştim de... Dün akşam yemeğe gelmedin?

Bu, güzel bir kızdı. Fakat üstübağı darımadığına. Savının kendisini dikkatle süzdü, günü görünce:

— Pek öyle bakma, dedi, dün gece saat üçe kadar dansettim, daha banyo ve tuvalet yapmadım. Bu sabah Jerri'den bir mektup geldi.

Genç kadın, masanın üzerinden mektubu uzattı.

Savını:

Tefrika numarası: — 6 —

YAZAN:

Edgar Wallace

ÇEVİREN: fa

— Aman, dedi, istemem. Hapishaneden gelen şeylerden nefret ederim.

Genç kadın, biten sigarasının ateşi ile yeni bir sigara yaktı ve:

— Senin, dedi, tallin varmış, yakalanmam. Jerri de altı ay sonra hapisten çıkacak. Senin ona yardım edip etmiyeceğini öğre-mek istiyor. Şimdi milyoner oldun artık!

— Aptallık etme!

— Evet. Sen milyoner değilsin ama, Bellâmi milyoner, herhalde bir istifade imkânı var.

— Orası doğru.

Savını bunu söyliyerek ellerini cebine soktu ve odanın karanlık bir köşesine çekilerek dedi ki:

— Gar gatosunda yarım milyon İngiliz lirası var.

— Ne diyorsun. Fakat Bellâmi senin kim olduğunu öğrendiği takdirde paraları orada bırakmaz.

— Brakır. Çünkü kim olduğumu çoktan biliyordum.

— Sahi mi? Peki bu Yeşil hayalet hikâyesi nedir?

— Bilmiyorum. Ben görmedim. Hizmetçilerden biri görmüş galiba. moruk da, gece kapışım açıldığını söyledi.

— Sen miydin?

Genç kadın, yeşil hayaletin Savını olduğuna şüphe etmiyordu. Fakat o, başıyla (hayır) deyince hayret etti.

— Hayır, ben değildim. Hem öyle geceleri dolamağa lüzum yok ki, gatonun her tarafını biliyorum. Kasanın yerini de biliyorum. Yalnız kasayı açmak için bu için ehli izim. Hem sana bir şey söyleyeyim mi Fay, artık hepimiz bir tarafa dağıldık Jerri ve ötekiler hapiste. Valtar kaçtı. Ortada ikimiz kaldık. Ötümünde de yarım milyonluk bir servet imkânı var. Sana açıkça söyleyeyim, bu serveti elde etmek için cinayete bile karar verdim.

Savını yaklaştı. Fay diye hitap ettiği genç kadının beline sarılarak onu öptü ve gözlerinin içine bakarak:

— Sao Polo'da, bir adamın yüz bin dolarlık bir servet varidatı, prens gibi yaşayabileceği bir yer biliyorum Fay. Bellâmi bana bu parayı verebilir ve verecektir. Çünkü Gar gatosunda bir sır var ve bu değil yüz bin dolar, yüz bin İngiliz lirasına değer.

MIRASYEDİ FİTER

Hovetlerle beraber aynı masaya oturmuş olan genç mirasyedi, görüldüğünden daha fazla yaşlı idi. Valeri Hovet, babası, delikanlıya kendisini takdim ettiği gün, bunun farkına varmıştı. Evvelâ, delikanlıya pek ehemmiyet vermemişti. Babasıla beraber yaptığı seyahatlerde, bilhassa sık sık gittikleri Amerikada, Fitere benzer birçok mirasyediler görmüştü. Onların kabiliyetini biliyordu. Bu mirasyedilerin bütün meşguliyet ve kabiliyetleri, yarış otomobilleri ile tatış toplanmalara inhisar ederdi. Fakat Valeri, ilk defa olarak bu tarz bir İngiliz mirasyedisine rast geliyordu. Birçok bakımdan Ceymis Lamot Fiter, Amerikalı mirasyedilerden farklı idi.

Hiçbir işle meşgul olmazdı, fakat mahviyet sahibiydi. Ötekiler gibi, mütemadiyen kendinden bahsedip durmazdı, ve birçok başka şeylerden, nazarı dikkati ve alâkayı çekecek tarzda bahsedebilirdi.

Valeri onunla beraber bulunmağa ve dolamağa razı olmuştı. Çünkü, babası, bu mirasyedili reddettiği takdirde, refakatine hususî bir polis hafiyesi vereceğini bildirmiş ve bun da ısrar etmişti. Çünkü Valeri, mütemadiyen aramakta olduğu esrarengiz kadını bulmak ümidiyle olur olmaz yerlere gidiyordu. Hem, ne de olsa, kibar, zarif bir delikanlının refakatini kendi gibi bir genç kız için daha münasipti, ve Valeri, bu sessiz delikanlıya karşı ahbablık duymağa da başlamıştı.

Krigerin öldürüldüğü günün ertesi günü, Fiter gelip Valeri'yi buldu. Farkta beraberce gezeceklerdi. Çıktılar, güneşli bir yerde boş bir sıra bularak oturdular. Valeri:

(Devamı var)

Aylık İisan dersleri programı

Pazartesi ve Perşembe:

Salı ve Cuma:

Çarşamba ve Cumartesi:

ve

Her ayın birinci pazarı:

“ İkinci ”

“ Üçüncü ”

“ Dördüncü ”

Olursa Beşinci ”

İngilizce

Almanca

Fransızca

Fransızca

İngilizce

Almanca

Fransızca

İngilizce

der Besuch, - e = ziyaret, - ler
also (altes) = köy, - öyle ise
schür (schür) = çok
freuden = zevkler

Bay der familie Smauder ist ayn beuht. Im tismmer
zind klajne und grose personen. — Also ven es so ist, wel-
he zind klajne und velhe zind gros? Di kinder zind klajn;
di elern zind gros. Ver ist zér alt? Geben si mir den briji?
Vi lernt Karl; er lernt gut. Lernen alle kinder gut?
— Guten tag onkel! — Vi gét es dir! — Danke! Di mut-
ter lübt di kinder zér. Auch di tante lübt di kinder, si lübt
uch mit und in. Antwortest du, ven der fater grüßt? —
Yal ist di tante alt?, nagen si ist jung.

Wer ist angekommen? — Die Gäste.
Wer sind diese Gäste? — Der Schwager und die Schwä-
gerin der Hausfrau, ihr Nefte und ihre Nichte.
Wieviel Personen sind es also? — Vier.
Wieviel Leute sind nun im Zimmer? — Ich will eben
zählen. Es sint: eins, zwei, drei, vier, fünf, sechs, sie-
ben, acht, neun, zehn, elf.
Das Zimmer ist jetzt also beinahe voll, nicht wahr?
— Ja, so ziemlich.
Stehen alle Personen im Zimmer? — Nein, nicht alle.
Wer steht denn außer? — Die Großmutter, sie ist sitz-

— Bu fena vaziyetten kurtulsam, hi-
yanetiniz size pahaliya mal olacaktır.
mösyö Espinoza.
Kapının öbür tarafında yeniden Es-
pinozanın sesi duyuluverdi:
— Askerler?
— Sarayın bu kısmını tüfeklerle mü-
sellâh beş yüz asker işgal etmiştir.
Bütün çıkış yerlerinde ellişer kişilik
gruplar var. Yirmiden kırık askere ka-
darlık devriyeler de koridorların her
tarafında tarama hareketi yaparak onu
arıyorlar. Aradığımız adam bu devri-
yelerden birisi ile karşılaştığı zaman ken-
masına derhal ateş edilecektir. Kurtul-
uş içinde imkân yoktur, onu avucunuzun
içinde tutuyorsunuz, monsnyör. Avu-
cunuzu sıkınca onu çeceksiniz:
Pardayan hiddetle mırıldandı:
— Görüşürüz!
Ve Pardayan bir yıldırım süratle
plânu hazırladı: Kapıyı açarak Espi-
nozayı yakalayacak, kılıcını grtlağna
dayayacak ve:
— Beni derhal dışarıya çıkaracakstı.
Bütün bunlar, Pardayan için bir ço-
cuk oyuncaydı. Fakat bu işi yapmak
için kapının kapanmış olmaması lâzım-
dı.
Pardayan kapıyı yavaşça itti ve:
— Hay Allahın belâsı, diye söylendi,
kapı kapalı.. Kırmalı mı acaba?.. Bu
pı kırılıncaya kadar icap eden tedbir-
leri alacak.
Bu aralık Espinoza emirlerini veriyor
du:
— Onu işkenceler odasına girmeye
mecebur etmeli.
Pardayan dehşetle ürperdi:
— İşkence!

— Bu fena vaziyetten kurtulsam, hi-
yanetiniz size pahaliya mal olacaktır.
mösyö Espinoza.
Kapının öbür tarafında yeniden Es-
pinozanın sesi duyuluverdi:
— Askerler?
— Sarayın bu kısmını tüfeklerle mü-
sellâh beş yüz asker işgal etmiştir.
Bütün çıkış yerlerinde ellişer kişilik
gruplar var. Yirmiden kırık askere ka-
darlık devriyeler de koridorların her
tarafında tarama hareketi yaparak onu
arıyorlar. Aradığımız adam bu devri-
yelerden birisi ile karşılaştığı zaman ken-
masına derhal ateş edilecektir. Kurtul-
uş içinde imkân yoktur, onu avucunuzun
içinde tutuyorsunuz, monsnyör. Avu-
cunuzu sıkınca onu çeceksiniz:
Pardayan hiddetle mırıldandı:
— Görüşürüz!
Ve Pardayan bir yıldırım süratle
plânu hazırladı: Kapıyı açarak Espi-
nozayı yakalayacak, kılıcını grtlağna
dayayacak ve:
— Beni derhal dışarıya çıkaracakstı.
Bütün bunlar, Pardayan için bir ço-
cuk oyuncaydı. Fakat bu işi yapmak
için kapının kapanmış olmaması lâzım-
dı.
Pardayan kapıyı yavaşça itti ve:
— Hay Allahın belâsı, diye söylendi,
kapı kapalı.. Kırmalı mı acaba?.. Bu
pı kırılıncaya kadar icap eden tedbir-
leri alacak.
Bu aralık Espinoza emirlerini veriyor
du:
— Onu işkenceler odasına girmeye
mecebur etmeli.
Pardayan dehşetle ürperdi:
— İşkence!

sehr (zér) ; wie (vi) ; lieben (liben).
Şu cümleleri birer defa okuyunuz ve aşağıda yazılı
Türkçe okunuşları karşılaştırınız:
Bei der Familie Schneider ist ein Besuch. Im Zimmer
sind kleine und große Personen. — Also wenn es so
ist, welche sind klein und welche sind groß? Die Kinder
sind klein, die Eltern sind groß. Wer ist sehr alt? Geben
Sie mir den Brief! Wie lernt Karl?, er lernt gut. Lernen
alle Kinder gut? — Guten Tag Onkel! — Wie geht es
Dir? — Danke! Die Mutter liebt die Kinder sehr. Auch
die Tante liebt die Kinder, sie liebt auch mich und ihn.
Antwortest du, wenn der Vater fragt? — Ja! — Ist die
Tante alt? — Nein sie ist jung.

Frau Richter ist die Schwester des Herrn Schneiders,
also die Schwägerin von Frau Schneiders.
Frau Richter ist die Tante von Karl, von Lilli und dem
kleinen Mädchen.
Ihr Mann, Herr Richter, ist der Onkel der Kinder.
Georg ist der Nefte von Herrn und Frau Schneider.
Elise ist ihre Nichte.
Karl begrüßt seinen Vetter Georg, und Lilli be-
grüßt ihre Cousine Elise.
Die Mutter drückt ihrer Schwägerin die Hand.
Herr Richter steht noch an der Tür.
Herr Schneider ist aufgestanden und begrüßt auch
die Gäste.
Alle anderen sind aufgestanden, nur die Großmutter
ist sitzen geblieben.
Alle sind froh, einander zu sehen.
Die Großeltern sind besonders erfreut, ihre Tochter,
den Schwiegersohn und die Enkelkinder wiederzusehen.

— Bu çok kolaydır monsnyör, a-
dam bizim serbest bıraktığımız, yolla-
ra sapmak mecburiyetindedir. Hiç far-
kına varmadan kendisi doğru oraya gi-
decektir.
Pardayan bir defa daha hiddetle ür-
perdi:
— İşkence!.. Bu alçak papazdan bek-
elnen bir fikir.. Fakat daha beni ele
geçirmedi ya?.. O halde Pardayana na-
sıl işkence edileceğini görürlər.
Ve Pardayan bunları söyliyerek omu
zunu kapıya dayadı. Fakat tam iteceği
zaman sevincinden az daha bağıracaktı.
Kapalı zannettiği kapı açıldı. Parda-
yan bir sıçrayışta dışarıya fırladı.
Girdiği yer bomboştı.
Seri bir nazarla etrafına baktı: Bu-
rada ne bir tek pencere, ne de kapı var-
dı. Yarı karanlık olan bu küçük odada
mobilye de yoktu.
Pardayan bu vaziyeti görünce, aşağı
kapının nasıl birdenbire kapandığını ha-
tırlıyarak mırıldandı:
— Bu kap da üzerime kapanırsa, tam
manasile mahvoldum!
Ve Pardayan bir sıçrayışta biraz ev-
velki yerine girdi. Ve tam o anda ka-
pı esrarengiz bir şekilde kapandı.
Pardayan gayri ihtiyarı elini başına
götürerek terlerini sil-di. Tam vaktinde
kurtulmuştu.
Fakat etrafına bir daha bakınca bey-
ninden vurulmuşa döndü. Oda tanımmı-
yacak bir hale gelmişti:
Merdiven kaybolmuştu. Üç kapıdan
ancak ikisi meydanda kalmıştı.
Pardayan bütün cesaretine rağmen,
belki hayatında ilk defa olarak korku ve
dehşet duydu.
Diğer taraftan, birkaç saatten beri

— Bu çok kolaydır monsnyör, a-
dam bizim serbest bıraktığımız, yolla-
ra sapmak mecburiyetindedir. Hiç far-
kına varmadan kendisi doğru oraya gi-
decektir.
Pardayan bir defa daha hiddetle ür-
perdi:
— İşkence!.. Bu alçak papazdan bek-
elnen bir fikir.. Fakat daha beni ele
geçirmedi ya?.. O halde Pardayana na-
sıl işkence edileceğini görürlər.
Ve Pardayan bunları söyliyerek omu
zunu kapıya dayadı. Fakat tam iteceği
zaman sevincinden az daha bağıracaktı.
Kapalı zannettiği kapı açıldı. Parda-
yan bir sıçrayışta dışarıya fırladı.
Girdiği yer bomboştı.
Seri bir nazarla etrafına baktı: Bu-
rada ne bir tek pencere, ne de kapı var-
dı. Yarı karanlık olan bu küçük odada
mobilye de yoktu.
Pardayan bu vaziyeti görünce, aşağı
kapının nasıl birdenbire kapandığını ha-
tırlıyarak mırıldandı:
— Bu kap da üzerime kapanırsa, tam
manasile mahvoldum!
Ve Pardayan bir sıçrayışta biraz ev-
velki yerine girdi. Ve tam o anda ka-
pı esrarengiz bir şekilde kapandı.
Pardayan gayri ihtiyarı elini başına
götürerek terlerini sil-di. Tam vaktinde
kurtulmuştu.
Fakat etrafına bir daha bakınca bey-
ninden vurulmuşa döndü. Oda tanımmı-
yacak bir hale gelmişti:
Merdiven kaybolmuştu. Üç kapıdan
ancak ikisi meydanda kalmıştı.
Pardayan bütün cesaretine rağmen,
belki hayatında ilk defa olarak korku ve
dehşet duydu.
Diğer taraftan, birkaç saatten beri

67 ALMANCA DERSLERİ

gut = iyi
der Tag, - e = gün, - ler
Guten Tag! = günaydın!
Wie geht es Dir = Nasılsın?
Wie geht es Ihnen = nasılsınız?
danken = teşekkür etmek
Danke! = teşekkür ederim!
mich = beni
dich = seni
ihn = onu
lieben (liben) = sevmek
nein = hayır
fragen = sormak
der Schwager, - Schwäger = enişte, kayınbirader, - ler
da = orada
tun = yapmak

70 ALMANCA DERSLERİ

— Was tun die Eltern?
Anababa ne yapıyorlar?
— Die Eltern drücken den Gästen die Hände.
Anababa misafirlerin ellerini sıkıyorlar.
— Was fragt Karl den Onkel?
Karl amocayn ne soruyor?
Dikkat!
Almanlar, (amocayn) diye değil, (amocayn) diye kulla-
nırlar.
— Karl fragt ihn: Wie geht es Ihnen?
Karl onu soruyor: nasılsınız?
Dikkat!
Almanlar (ona) diye değil, (onu) diye kullanırlar.
— Liebst du mich?
Beni seviyor musun?
— Ja! ich liebe dich.
Evet, seni seviyorum.

Bunu anlayarak ve resim üzerinde takip ederek oku-
yunuz:
Da sind wir wieder im Wohnzimmer.
Eben sind vier Gäste¹ angekommen.
Sie wollen den Abend bei der Familie Schneiders ver-
bringen.
Das Dienstmädchen⁶ öffnet die Tür⁷ und lässt die
Gäste eintreten.
Es sind Herr² und Frau³ Richter, ihr Sohn Georg⁴
und ihre Tochter Elise⁵.

68 ALMANCA DERSLERİ

Şahıs zamirleri aşağıdaki gibi tasrif edilir:
ich = ben
du = sen
mir = bana
mich = beni
er = o
ihm = ona
ihn = onu
sie = o
ihr = ona
sie = onu
es = o
ihm = ona
es = onu

71 ALMANCA DERSLERİ

Şahıs zamirlerinin tasrifi
Şahıs zamirleri aşağıdaki gibi tasrif edilir:
ich = ben
du = sen
mir = bana
mich = beni
er = o
ihm = ona
ihn = onu
sie = o
ihr = ona
sie = onu
es = o
ihm = ona
es = onu

— Mademki Pardayanın ölümü bize
büyük bir servet getirecektir.
— Evet Pardayan ölmelidir!
×VI
DIRİ ÖLÜLER BODRUMU
Pardayan Espinozadan ayrılarak ko-
ridora çıkınca derin bir nefes alarak
söylendi:
— Oh! Nihayet şu Allahın belâsı,
gizli kapaklı odadan kurtulabildik. Hiç
olmazsa burada insan nereye bastığını
biliyor.
Ve etrafına bir nazar attettikten son-
ra:
— Öyleama, kim temin edebilir ki,
bu koridorda baş engizitörün odası
gibi belâlı bir yer değil? Nereden çık-
malı acaba?.. Sağdan mı soldan mı?..
Şu mübarek Espinoza da ne diye bana
yolu tarif etmedi?.. Dönüp kendisine
sorsam mı?
Pardayan elini kapıya uzattı. Fakat
birdenbire vazgeçerek düşündü:
— Bu da doğru değil!. İçeriye gir-
mek, kendimi kurdun ağzına teslim et-
mek demektir. Bu engizitör reisi, ser-
bestçe saraydan çıkabileceğime dair söz
verdi.. Sözünü tutacağıma eminim.. Fa-
kat bu adam ne diye beniden ayrılırken
böyle garip bir şekilde tebessüm ediyor
du? Ben böyle tebessümden pek de
hoşlanmam!.. Bu papazın sözlerine pek
de itimat etmek daha iyi.. İşin için-
den kendimiz çıksak herhalde daha iyi
hareket etmiş oluruz.. Dur bakalım!
İçeriye girerken sağ taraftan gelmiştim
onun için sola gitssek daha iyi.. Elbet bir
yerlere çıkacağız!
Ve pardayan kararını verdikten son-
ra, eli kılıcının kabzasında, her şeye

— Bu fena vaziyetten kurtulsam, hi-
yanetiniz size pahaliya mal olacaktır.
mösyö Espinoza.
Kapının öbür tarafında yeniden Es-
pinozanın sesi duyuluverdi:
— Askerler?
— Sarayın bu kısmını tüfeklerle mü-
sellâh beş yüz asker işgal etmiştir.
Bütün çıkış yerlerinde ellişer kişilik
gruplar var. Yirmiden kırık askere ka-
darlık devriyeler de koridorların her
tarafında tarama hareketi yaparak onu
arıyorlar. Aradığımız adam bu devri-
yelerden birisi ile karşılaştığı zaman ken-
masına derhal ateş edilecektir. Kurtul-
uş içinde imkân yoktur, onu avucunuzun
içinde tutuyorsunuz, monsnyör. Avu-
cunuzu sıkınca onu çeceksiniz:
Pardayan hiddetle mırıldandı:
— Görüşürüz!
Ve Pardayan bir yıldırım süratle
plânu hazırladı: Kapıyı açarak Espi-
nozayı yakalayacak, kılıcını grtlağna
dayayacak ve:
— Beni derhal dışarıya çıkaracakstı.
Bütün bunlar, Pardayan için bir ço-
cuk oyuncaydı. Fakat bu işi yapmak
için kapının kapanmış olmaması lâzım-
dı.
Pardayan kapıyı yavaşça itti ve:
— Hay Allahın belâsı, diye söylendi,
kapı kapalı.. Kırmalı mı acaba?.. Bu
pı kırılıncaya kadar icap eden tedbir-
leri alacak.
Bu aralık Espinoza emirlerini veriyor
du:
— Onu işkenceler odasına girmeye
mecebur etmeli.
Pardayan dehşetle ürperdi:
— İşkence!

— *Wem dankt er?* = *Er* dankt mir.
— *Kime* teşekkür ediyor = *o bana* teşekkür ediyor.

— 2 —

— *Wer steht?* — *Ich* stehe.
Kim ayakta? — *Ben* ayakta yım.
— *Wer* dankt? — *Du* dankst.
— *Wer* ist angekommen? — *Er* (e) ist angekommen.
— *Wer* ist groß? — *Sie* (d) ist groß.
— *Wer* spielt gern? — *Es* (e) spielt gern.

Şimdi bu öğrendiklerinizi cümlelere tablik edelim:

Denemeler

— 1 —

Bugünkü dersimizde yalnız şahsî zamirlerin müfredlerini öğrendik. Gelecek dersimizde de bunların cemi şekillerini göreceğiz.

68 ALMANCA DERSLERİ

suallerimiz vardı. Bunlardan: (Wer?) = (kim?) ile sual sorulursa buna verilecek cevaplarda şunlar kullanılır:

Ich du er (e) sie (d) es (e)

ben sen o o o

2 — (Wen?) = (kime?) ile bir sual sorulursa şahsî zamirlerden şunlar kullanılır:

mir dir ihm (e) ihn (d) ihm(e)

bana sana ona ona ona

3 — (Wen) = (kimi?) ile yapılmış bir sual karşılığında da şahsî zamirlerden şunlar kullanılır:

nich dich ihn (e) sie (d) es (e)

beni seni onu onu onu

65 ALMANCA DERSLERİ

Kendi kendine 1000 kelime ile

ALMANCA DERSİ

(Her haklı Haber gazetesine aittir)

Ders: 9

(2 Numaralı Şnayder ailesi resmiyle takip edilecektir.)

Geçen dersteki vazifeler

Geçen dersteki Almancaları şu şekilde Türkçeye çeviriniz ve yaptıklarınızı karşılaştırmız:

(1) Bilhassa büyük baba niçin sevinmiştir? (2) Damadı, kızı ve torunları geldiler. (3) Kaç adam geldi? Dört. (4) Erkek çocuk misafirleri sayıyor: Bir, iki, üç, dört. (5) Şimdi hangi dersti öğreniyorsunuz? (6) Salon hemen hemen misafirler (le) dolu. (7) Hangi bayan ev sahibidir? (8) Ancaam yanında kim ayakta duruyor? (9) Karl, sana cevap veriyorum. (10) Georg, bana kim cevap veriyor?

Türkçe cümlelerin de almancaları şunlardır:

(1) Wieviel Leute sind angekommen? (2) Was macht die Mutter jetzt? (3) Karl zählt von (1) bis (10). (4) Welche Leichen kamen hier? (5) Das Zimmer ist beinahe voll. (6) Wie viele Kinder hat Georg? (7) Wie viele Frauen sind hier?

62 ALMANCA DERSLERİ

Was tut die Hausfrau? — Sie gibt ihrer Schwägerin die Hand.

Wo ist Herr Richter? — Er steht an der Tür.

Wer steht neben ihm? — Seine Tochter Else.

Wie heißt der Bruder von Else? — Georg.

Wer steht noch an der Tür? — Das Dienstmädchen.

Warum steht sie da? — Sie läßt die Gäste eintreten.

Was sagt Karl zu seinem Vetter? — Guten Tag, Georg, wie geht es Dir?

Und was antwortet Georg?

Danke, sehr gut, und Dir?

Türkçeye çeviriniz

(1) Die Großeltern sind besonders erfreut, ihre Kinder wiederzusehen. (2) Alle sind froh, einander zu sehen. (3) Herr Schneider ist aufgestanden und begrüßt auch die Gäste. (4) Die Mutter drückt ihrer Schwägerin die Hand. (5) Ihr Mann, Herr Schneider, ist der Onkel der Kinder. (6) Stehen alle Personen im Zimmer? — Nein, nicht alle. (7) Wer steht denn nicht? — Die Großmutter. (8) Was tut die Hausfrau? (9) Wie heißt der Bruder von Lilli? — Karl. (10) Warum sind die Gäste angekommen?

Almancaya çeviriniz

(1) Bayan Richter Karlın, Lillinin ve küçük çocuğun halasıdır. (2) Kocası çocukların amcasıdır. (3) Bay Richter hâlâ kapıda duruyor. (4) Hepsini birbirini tanıyanlar. (5) Büyük annem, çok seviliyor. (6) Onların hepsi, kardeşler. (7) Onların hepsi, kardeşler. (8) Onların hepsi, kardeşler. (9) Onların hepsi, kardeşler. (10) Onların hepsi, kardeşler.

102

HORTLIYAN FAUSTA

hazır bir vaziyette yavaş yavaş yürümeğe başladı.

Bulunduğu koridor gayet geniş olup birçok dar yollara ayrılıyordu. Seyrek-pencereilerin tamamen aydınlatmadığı köşelerden bazıları karanlıktı.

Elli metre sonra asıl koridor birden-bire sola sapıyordu. Yolun mühim kısmını sesizlik içinde kateden Pardayan buraya yaklaşıncaya, yürüyüş halinde bu lunan bir çok askerlerin ayak seslerini duydu. Bu gürültü süratle yaklaşıyordu. Talisizlik eseri olarak burada bir pencere bulunuyordu. Etraf iyice aydınlık olduğundan gizlenmenin imkânı yoktu.

Pardayan durdu.

O anda, kısa bir kumanda duydu!

— Dur!

Birkaç saniyelik derin sükûtu müteakip yere konan silâhların sesi, coşkun bazı mükâlemeler ve hümmalı bir faaliyet duyuldu.

Pardayan hiddetle mırıldandı:

— Hay Allahın belâsı! Gliba orada kalacaklar!.. Geriye mi dönmeli?

Pardayan müşkül vaziyetlerde kaldığı zaman mutut olan soğuk bir tebesümle güldü:

— İspanya baş engizitörünün sözü, asıl şimdi değerini gösterecektir.. Gidelim!..

Ve yavaş adımlarla ileriye yürüdü. Henüz birkaç adım atmıştı ki, birkaç askere rastladı. Bu adamlar, şövalyeyi görmemiş olacaktı ki, gülerek şakaşarak pencereye doğru yürüdüler ve bir çenber halinde yere oturarak zar atmağa başladılar.

Sola dönmek üzereyken ikinci bir grupla burun buruna geldi. Pardayan hiç aldırmadı ve kendisine yol veren

askerlerin arasından geçerek yoluna devam etti.

— Anlaşıldı diye mırıldandı, bu adam lar beni yakalamak için buraya gelse. lerdı herhalde çoktan başımız belâya girecekti.. Demek ki haksızlık etmişiz baş engizitör beni yakamak isteseydi, herhalde bu işi elinde mükemmel bir fırsat varken yapardı.

Ve Pardayan, itimatla ileriye doğru yürüyerek hiç kuşulanmadan, askerlerin arasından geçti.

Yere gömelerek, ayakkaplarını bağlayan bir askerden başka önünde kimse yoktu. Fakat Pardayan tam bu adamın hizasına gelince şu mırıldıyı duydu:

— Dikkat edin senyör ve her şeye hazır olun.. Saray muhafaza altına alınmıştır. Sizi yakalamak istiyorlar.. Askerlerden kaçarak ilerlemeğe çalışın, çünkü geriye dönmenize imkân yok, yollar iyice kapandı.

Pardayan tam başını çevirerek cevap vereceği zaman, adam koşarak uzaklaştı ve diğer askerlere iltihak etti.

Pardayan hayretler içinde düşünmeğe başladı:

— Bu adam kim, ve ne için beni tehlikeden haberdar ediyor?.. Acaba/doğru mu söyledi?.. Öyle ya, hakkı var.. İşte gene birkaç grup asker, yolunu kesmek için diziliyorlar.. Bir, iki, üç, dört beş.. Arka arkaya tam beş sıra asker. Hepsinin elinde de tüfek var.. Mösyö Espinoza işini bilen bir adamdır. Bilhassa tertibat almakta pek mahir, öyle ki, tuzak hazırlamakta pek mahir olan madam Fausta, onun talebesi bile olmaz.. Şimdilik şöyle kenardan yürüyelim, çünkü bu kahramanların, tüfekleri üzerine boşaltacakları tutarsa, işimiz tamam.

Ve Pardayan bunları söyliyerek, bü-

yük adımlarla, yana doğru uzaklaştı. Şimdi bulunduğu yer karanlık olduğu için rahat rahat ilerleyebiliyordu.

Birdenbire yeniden birçok ayak sesleri duyuldu. Ve aynı zamanda, yan koridordan diğer bir asker grubu görün- dü.

— İşte iki ateş arasında kaldık!

Diye mırıldandı.

Fakat tam bu esnada, sol tarafında bir kapı nazarı dikkatini celbettir. Ve askerlerin kendisini görmelerine meydan bırakmadan, kapıya dayandı. Kapı kolaylıkla açıldı. Pardayan seri bir nazarla kapı aralığından içeriye baktı ve kimseyi göremeyince yavaşça içeriye dalarak bekledi.

Askerler kendisini görmeden geçip gittiler.

Pardayan derin bir nefes aldı ve ayak seslerinin uzakta kaybolduğunu duyunca kapıyı açarak dışarıya çıkmak istedi. Fakat kapı açılmadı. Bütün kuvvetini sarfetmiş olmasına rağmen kapı gizli bir zemberekle işlediğini ve içeriye giren bir adamın bir daha dışarıya çık- mamasını temin için yapıldığını anladı.

— İşler asıl şimdi çatalaştı!

Diye hiddetle mırıldandı ve bulundu- ğu yeri tetkike başladı. Burası bir ne- vi tavan arasıydı ve oldukça karanlıktı. Fakat Pardayan Espinozanın odasın- dan çıktığından beri mütemadiyen ka- ranlıktı yürüdüğü için gözleri alışmıştı. Bunun için etrafı görebiliyordu. Kapı- nın karşı istikametinde küçük ve döne- megli bir merdiven nazarı dikkatini cel- betti!

— Neyapalım, oradan geçeceğiz, za- ten buralarını tanımadıktan sonra han- gi deliğe girsek bir.

Ve Pardayan böyle söyliyerek yavaş

ça ve dikkatle merdivenlerden yukarı- ya çıkmağa başladı. Şimdi kilere benzer küçük bir yerde bulunuyordu. Burada biri sağda, diğer ikisi ortada ve sola- olmak üzere üç kapı Pardayanın naza- rı dikkatini celbettir:

— Olur şey değil, diye mırıldandı. Bu kapılar kapalıysa, kapana girmiş so- çandan farkımız olmayacaktır.

Koridorda ve aşağı da olduğu gibi burası da iyice karanlıktı. Diğer tarafta- tan derin bir sessizlik de bu karanlığa- inzimam edince Pardayan âdeta ürperi- yordu. Neredeyse, kendisine tehlikeye- maruz bulunduğunu haber veren mec- hûl askerin sözünü dinlediğine pişman olmuştı.

— Keşki doğru dürüst yoluna de- vam etseydim, karşına çıkacak asker- lerle döğüşür belki onları yarar geger- dim, halbuki, işte şimdi burada sıkı- tık kaldık!

Pardayan, sanki üzerine çöken kor- kudan kurtulmak için silkindi ve kapı- lardan birisine doğru yürüdü.

Fakat tam bu anda, solunda, boğuk bir mırıldı duydu. Geriye döndü ve kulağını kapıya dayayarak dinledi.

Amirane bir ses soruyordu.:

— Peki! Ne yapıyor?

Pardayan sesi tanıdı:

— Espinoza, diye mırıldandı, acaba- neler oluyor.

Ve bütün dikkatini toplayarak dinle- di.

İkinci meçhûl ses cevap veriyordu:

— Kaybolduğu koridorlarda başı boğ- bir tebessümle ilâve etti:

103

HORTLIYAN FAUSTA

Radyo Sinema Tiyatro

RADYO

İSTANBUL:
18.30 dans musikisi, 19.30 konferans
Nurettin Saka, 20. Vedia Rıza ve arkadaşları
tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları,
21. Bay Ömer Rıza ve arkadaşları tarafın-
dan 21.15 Şehir tiyatrosu operet kısmı tara-
fından bir temali, 22.10 ajans ve borsa ha-
berleri ve ertesi günün programı, 22.30 plâk
ve sesler, opera ve operet parçaları, 23. son.
İYİ YANA:
18.30 opera parçaları, 18.45 piyano kon-
serleri, hava vesaire, 20.15 konuşmalar,
21.05 ulusal musikisi, 22.50 haftanın makale-
leri, 23.25 şarkılar, 23.55 eğlen-
meler.
BEKLEN:
17.35 gramofon, 18.35 sanat haberleri, 19.
35 konser, 20.05 beynelmül at yarışları, 20.
35 piyano musikisi, 20.50 günün aksileri,
21.15 Stuttgart nakli, 22.05
görsel yayın, haberler, spor vesaire, 23.25
görsel spor, 23.40 dans havalari, ve halk musi-
kisi.
BUDAPESTE:
18.30 seyahat haberleri, 18.35 konser, 19.
35 konferans, 19.40 konser, 20.35 Turandot
ve 120 de haberler.
BURSES:
18.35 kıraat, 18.20 gramofon, 20.25 koku-
tu konseri, 21.15 şan konseri, 21.20
konser, 21.40 senfonik konser, istirahat-
etme, 22.35 haberler ve saire, 23.20 gramofon
ve saire, 23.40 dans ve almanca haberler, 24. son.
PARIS:
18.35 piyano musikisi, kıraat, çocuklar ko-
nuşmaları, 19.05 gramofon, piyano, havadis, hava
haberleri, 21.45 gramofon, şarkılar 22.05 konuşma 22.
35 danslik konser, 24.35 haberler, hava.
ROMA:
18.30 dans musikisi, kış haberleri, hava,
20.10 haberler, turizm haberleri, yabancı
haberler, 21.10 haberler, vesaire
haberler: Rigoletto operası, istirahatlerde ko-
nuşmalar, haberler.

SINEMALAR

BEYOĞLU

SARAY : Küçük şarkıcı. Matine ve
süvarelerden sonra Zati
Sungur yeni numaraları
TÜRK
MELEK : Yıkılan belde
İPEK : Yıkılan belde
SAKARYA : Kalp mücadelesi
YILDIZ : Karısı ve daktilosu
SÜMER : Denizler perisi
ALKAZAR : Yürüyen ölü
TAN : Haşmetli vals
ŞİK : Margarita
ŞARE : Silâh başına, Venedik şar-
kısı
ASRI : Sevmek yasak mı ve ka-
nun kuvveti
ASTORYA : Bosna sevdalıları (Türkçe)
ve Gökyüzü ateşleri içinde
ÖMÜRİYET : Korsanlar düşmanı ve Va-
tandaş silâh başına

İSTANBUL

FERAİ : Zıftıld ve Cinayet masası
MİLLİ : Şarlo eskid zamanlarda ve
Şeytan ve gençlik
HİLAL : Kaptan Blud ve Yıldızlar
revüsü
AZAK : Halk opereti Halime
ALEMDAR : Kaptan Blud ve Haydut
aşkı
KEMALBEY : Mohikanların sonu 27 kr-
sım

BAKIRKÖY

MİLLİYATİ : Unutma beni
KADIKÖY
HALE : Sten Karazın
ÜSKÜDAR
HALE : Asri zamanlar (Şarlo)
BALAT
MİLLİ : 936 Berlin olimpiyatları,
Saadet gecesi ve Ak kar-
tal "Türkçe."

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu

TEPEBAŞI

Dram kısmı
YABAN ÖRDEĞİ
Fransız Tiyatrosunda
Operet kısmı
Bugün tatildir

Karısını Zincirle bağlayıp Aç bırakan Bir delikanlı üç seneye mahkûm oldu

Belgradda güzel karısını çırıl-
çılak olarak kilerin dıvarına zincirledi-
ği ve yalnız ekmekle sudan başka bir
şey vermediği için Nikola Bojiloff i-
simli bir genç üç sene hapse mahkûm
olmuştur. Karısı çekmiş olduğu bü-
tün ızdıraplara rağmen mahkemede
yalvarıp yakarmış, bu seferlik affe-
dilmesini diliyerek kocasını çıldıra-
rıya sevdiğini söylemiştir.

Nikola ile Stana 1932 de evlendik-
leri zaman tarif edilemeyecek kadar
bahtiyardırlar. Fakat kadının çok gü-
zel ve işveli olması delikanlıyı kıs-
kançlıktan çılgın bir hale getirmiş,
aradan birkaç ay geçince iş boşanma
davasına kadar yürümüş, fakat Ni-
kola davayı kaybetmişti.

Nikola askerlikten dönünce karısı-
nı tekrar birlikte yaşamak üzere da-
vet etmiş, bundan sonra işe güzel
Stana sırı kadem basmıştır.

Kadının ailesi efradı jandarmalarla
birlikte araştırmalara koyulmuşlar, o-
nu kilerde dıvara zincirle bağlı çırıl-
çılak ve tir tir titrer bir halde bul-
muşlardır. Kadıncığız yarı baygın
olarak bulunmuştur. Tam bir ay ek-
mek ve sudan başka bir gıda alma-
mıştı. Geceleri ise çırılak döşemenin
üstünde yorgansız ve örtüsüz yatma-
ğa icbar edilmişti.

Nikola mahkemede sırf kıskançlık
ve kadına karşı duyduğu büyük aşkı
dolayısıyla böyle yapmış olduğunu i-
tiraf etmiştir.

HALK OPERETİ

GEDİKPAŞA AZAK
sinemasında
Bu akşam saat 21 de
Zozo Dalmam ıstırakile
HALİME
Büyük şarkı opereti 8
perde Yarın Sarayda
PIPIÇA
Perşembe Tandı
HALİME

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Derince limanına bir sene zarfında vurut edecek maden ve kok kö-
mürleri ile muhtelif eşya ve malzemenin 12 ameliyeden ibaret tahmil ve
tahliye işi bir sene müddetle aşağıda takribi tonaj miktarı ile her ameliye-
nin hizalarında yazılı tahmin bedelleri üzerinden 11.2.1937 perşembe günü
saat 15 te Haydarpaşada gar binası dahilindeki birinci işletme komisyo-
nu tarafından kapalı zarfla eksiltmeyekonmuştur.

Aşağıda her ameliyenin hizasında yazılı tonaj miktarı takribidir. Bu
miktar ihaleyi müteakip akıt ve imza edilecek mukaveleye esas teşkil et-
miyecek ve müteahhit bir sene zarfında Derince limanına vurut edecek ma-
den ve kok kömürleriyle muhtelif eşya ve malzemenin tahmil ve tahliye-
sini taahhüt edecektir.

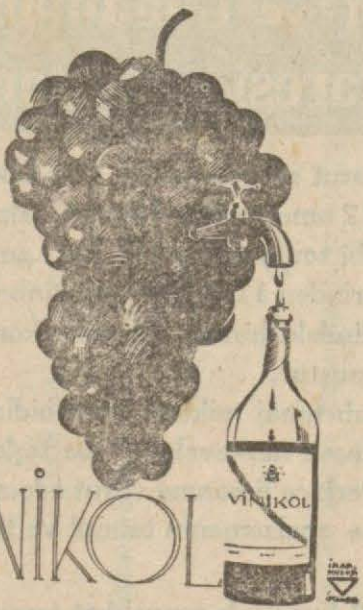
Bu işe girmek isteyenlerin 1718 lira 27 kuruşluk muvakkat teminat ile
2490 sayılı kanunun tayin ettiği vesaik ve resmi gazetenin 7.5.1936 tarih
3257 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış
vesika ve tekliflerini aynı gün saat on dörde kadar Haydarpaşada gar bina-
sı dahilindeki birinci işletme komisyonu riyasetine vermeleri lâzımdır.

Teklif mektuplarında aşağıda listede gösterilen ameliyelerin vahidi ki-
yasi fiatlarının her birine % nisbetinde yapılan tenzilat gösterilecektir. Bu
şekilde verilmemiş mektuplar kabul edilmeyerek ret ve iade edilecektir. Bu işe
ait şartnameler ve mukavele projeleri parasız olarak komisyondan dağıtıl-
maktadır. (435)

Ameliyenin cinsi	maden kömürü ton	kok kömür ton	tahmin bedeli beher ton için	tahmin bedeli beher ton için	muhtelif eşya ve malzeme ton	tahmin bedeli beher ton için	tahmin bedeli beher ton için
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1 — Vapur dahilinde vinçle supalan yapmak bu ameliyede rıhtım veya silo iskelesine vermek bırakmak da dahildir.	56.844.195	7	4658.120	27			25
2 — supalandan açık vagona tahmil ve müteakabilen vagondan su palan yapmak ve idare vinci ile vagondan denize vermek veya müteakabilen denizden almak	75.050.545	5			10	15.503.109	7
3 — Vinç iştiraki olmaksızın rıhtım veya silo iskelesine veya güverteden vagona tahmil etmek veya müteakabilen	7.174.040	15			22	3.193.545	10
4 — Supalandan alınıp açık araziye nakil ve istif etmek müteakabilen	40.037.740	16,5			14		7
5 — Silo iskelesine ya- naşmış vapur güverte- sinden veya silo iskele- sinden nakil ve yerleş- tirmek		3			9		5
6 — Vinç iştiraki olmaksızın vagondan tahliye ve açık araziye mağazalara nakil ve istif ve müteakabilen	44.487.260	5			20	2.098.027	14
7 — Vagondan idare vinci ile açık araziye nakil ve istif ve müteakabilen		3			5	1019.910	5
8 — Vingsiz merakibi bahriyeden küfelerle veya el ile çıkarılarak vagona tahmil açık araziye mağazalara nakil ve istif ve müteakabilen	4.633.260	14			20	10051.761	13
9 — Vagondan olukla tahliye	31.871.352	3			5	228.277.040	9
10 — Saatla müteahhitten alınacak amele			Saat 46		V. K. bedeli 13		Kr.
11 — Yevmiye ile alınacak amele			Gün 36		110		Kr.
12 — Vagonda mağazada veya vapurda dölme zahire ve sairenin çuvallama ve çuvalların dikilmesi			Beher ton için V. K.		20		Kr.

Bütün ümidim
İş Bankasının Kumbarasında!

ŞARABI

Kibar âleminin
nş'e kaynağıdır
NİHAT A. KUTMAN
Şarabevi

Satılık Emlâk aranıyor

Satılık han, apartman, ev ve dükkânı olanlar Galata Ada Han (Emlâk ve sigorta işleri Bürosuna) müracaat. Telefon: 43837

Kimyager

Hüsameddin

Tam idrar tahlili 100 kuruştur. Bilumum tahlilât. Eminönü Emlâk ve Eytam Bankası karşısında İzzet Bey Hanı.

SEZEN

TERZİHANESİ

Sahibi: İhsan Yavuz Sezen

Şık giyinenlerin
terzisi

En cazip modeller, mevsimlik metin ve şık kumaşlar.
İstanbul Yeni Postahane karşısında
Letafet hanında 4 No.

YAKIT cep kitapları No. 7

Muhtelif eserlerden

Her memlekette

Birkaç gün

Türkçeye çevirenler
Ahmet Ekrem — H. M — A. E

YAKIT KİTAPBEVİ

Fiyatı: 20 kuruş

DOKTÖR

Kemal Özsan

Urolog — Operatör

Bevliye Mühassısı

Kraköy — Ekselsiyör mağazası
yanında. Her gün öğleden sonra
2 den 8 e kadar. Tel: 41235

Operatör Ürolog

Doktor

Süreyya Atama

Beyoğlu İstiklâl caddesi Parmakkapı
Tramvay durağı No. 121 birinci
kattaki

Muayene hanesinde hastalarını her
gün saat 16—20 arasında kabul
eder

HER YUVAYA NEŞE GETİREN YENİ

RCA RADYOSUDUR

BİR RADYO ALMADAN EVVEL
BİLMELİSİNİZ Kİ,

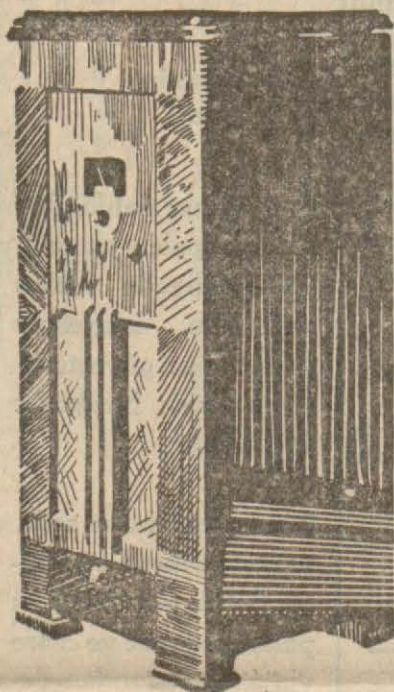
R. C. A. 35 senelik bir tecrübenin mahsulüdür.

R. C. A. İnsan dimağı gibi işliyen ve neşriyatın kudretini kontrol eden elektrik bir dimağa malikdir.

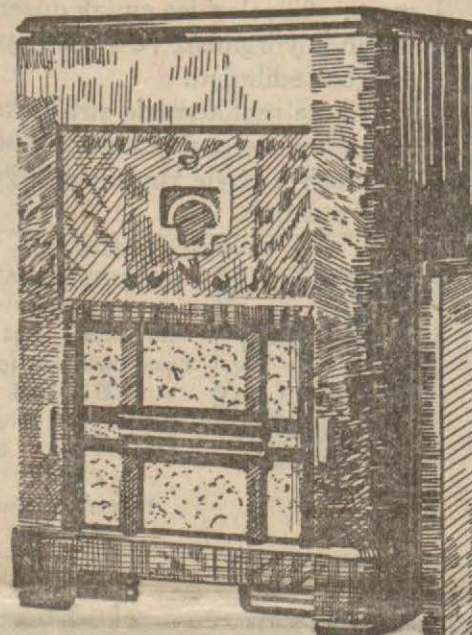
R. C. A. İstasyonların yerini tayin eden elektrik bir gözle işler.

R. C. A. nın bütün lambaları çeliktendir.

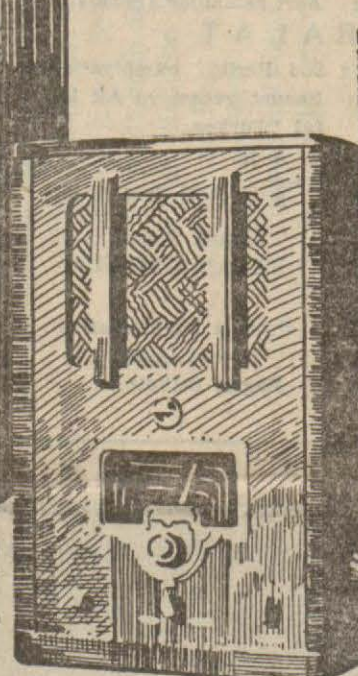
R. C. A. dan ÜSTÜN RADYO MEVCUT DEĞİLDİR, ÇÜNKİ R. C. A. DÜNYANIN EN BÜYÜK RADYO TEŞKİLATINA SAHİPTİR.

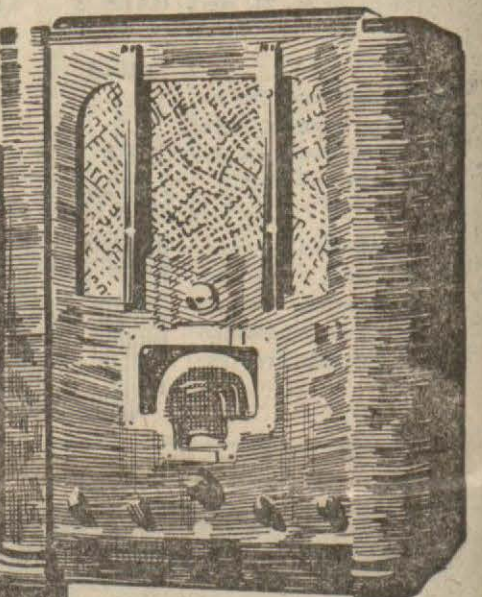
R.C.A. 8-U Radiogramofon
veresiye Satış 340 Lira

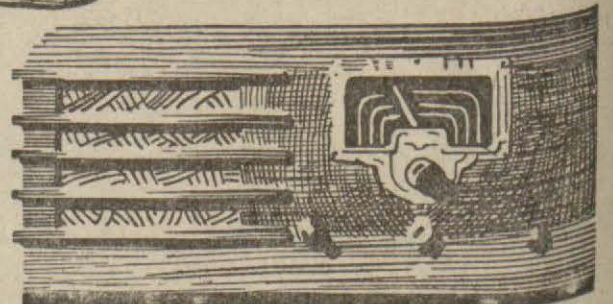
R. C. A. 9 U
Radiogramofon
veresiye
Satış 560 Lira

R.C.A. 8 T-2 8 lambalı
veresiye Satış 210 Lira

R.C.A. 10-T 10 lambalı
veresiye Satış 320 Lira

R.C.A. 5 T-4 5 lambalı
veresiye Satış 160 Lira

Bowla
BİRADERLER VE Şİ
İSTANBUL • ANKARA • İZMİR

O. T. T. A. Ş.

Beyoğlu - İstiklâl caddesi

MAZON
MEVVA TUZU

İNKİBAZ

ve ondan mütevellit baş ağrılarını defeder. MİDE ve barsakları kolaylıkla boşaltır. Son derece teksif edilmiş bir toz olup MUMASİL MUSTAHZARLARDAN DAHA ÇABUK, DAHA KOLAY, ve DAHA KATI tesir eder. Yemeklerden sonra alınır HAZIM, SIZLIĞI, MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINI giderir. MİDE VE BARSAKLARI ALIŞTIRMAZ.

Ağızdaki kokuyu ve tatsızlığı defeder. MAZON isim ve HOROS markasına dikkat.

Küçük şişesi çıkmıştır. Fakat büyük şişesi ekonomiktir.

ALGOPAN

Bu marka ve şu isim size halisiyet ifade eder.

Nezlede, soğuk algınlığında, grip ve romatizmada pek müessir ve sayısız hastaların kâşeleridir. Daima bu isimle bütün eczanelerden isteyiniz.

Algopan

Göz Hekimi

Dr. Sükrü Ertan

Cağaloğlu Nurucsmaniye cad. No.

(Cağaloğlu Eczanesi yanında)

Telefon: 22566

Doktor

Omer Abdürrahman

DERMAN

Muayenehanesi — Eminönü

VALDE HANI içinde No. 12

Türk Hava Kurumu

Büyük Piyangosu

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir

4. cü keşide 11 Şubat 937 dedir.

Büyük ikramiye: 50.000 Liradır.

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle

(10.000 ve 20.000, liralık iki adet mükâfat vardır.